

Published and distributed
under Permit (No. 739) author-
ized by the Act of October 6, 1917
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President
A. S. Burlison.
POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America.
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 44

So. Boston, Mass., Lapkričio (Novemder) 1 d., 1923 m.

Metai X

Mokslinčius Mirė

Mirė Mokslinčius Steinmetz

SCHENECTADY, N. Y., spalio 26 d. Netikėtai mirė didžiausias elektrikos žinovas Charles Proteus Steinmetz, turėdamas 58 metus amžiaus. Doktorai sako, kad jis mirė dėl širdies ligos ir nusilpnėjimo po kelionės į vakarus. Gimė Vokietijoje 1865 m. Budamas da jaunikaits, rašinėjo į socialistų laikraščius, ir kad Vokietijoje prasidėjo socialistų persekiojimas, jis išbėgo į Šveicariją, kur įstojo į universitetą. Dėl skurdo negalėjo baigti mokslo ir sumanė vykti į Ameriką, bet kad jis buvo kolieka, tai daug buvo vargo, kol jis dasigavo į Ameriką. Čia pristojęs į elektros dirbtuvę, su laiku jis padarė didelius išradimus elektros srityje, pastojo žinomas visame sviete ir numirė budamas turtingas ir nevedęs. Paėjo iš žydų.

Steinmetz'o Laidotuvės

SCHENECTADY, N. Y., spalio 28 d. Per keturias valandas be paliovos plaukė nepertraukiamos minios pro elektros genijaus C. P. Steinmetz'o lavoną, pašarvuotą jo namuose. Atsiankė delegacijos nuo miesto valdžios, kolegijos, mokyklų, pramonijų, ir vaikučiai pulkėliais atėjo pagerbti didelį žmogų. Ruimas buvo pripildytas suvestų gėlių. Ryto lavonas bus išlydėtas į Vale kapines. Mokyklos ir dirbtuvės bus uždarytos tą dieną. Trečiadienį, spalio 31 d. bus pamaldos "All Souls' Unitarian Church" bažnyčioje, kurios narys Steinmetz'as buvo.

Nužudė Sunų, Dukterį ir Save

ENID, Okla., spalio 27 d. Farmerys E. J. Enfield, gyvenantis netoli Billings, šandie nušovė savo sunų 17 metų ir jaunesnę dukterį, sužeidė pačią ir pats nusižudė. Pašovė taipgi ir savo kaimyną Joseph Veleny.

Bavarija Išveja 200 Žydų Šeimynų

MUNICH, Bavarija, spalio 29 d. žydų telegrafo agentura praneša, kad iš Bavarijos yra išvaryta 200 žydų šeimynų ir kad kita-tiek laukia deportacijos. Žydai išvaromi paliepus diktatoriui d-ruvi von Kahr. Išvaymo priežastis ta, kad tie žydai negali prirodyti teisės ten gyventi. Tarpe išvaytųjų yra senų gyventojų, kurie nors nėra Bavarijos piliečiai, bet yra Vokietijos piliečiai. Kiti jų net tarnavę Bavarijos kariuomenėje karės metu. Kiti išvaytieji žydai paėina iš rytų Europos (ar ne iš Maskolijos?) ir iš Austrijos. Išvaytu-

jų žydų namai rekvizijonuoti ir skiriami pabėgėliams iš Ruhr'o. Visi Bavarijos žydai didžiausioje baimėje.

VIENNA, spalio 29 d. (Žydų telegr. ag.). Iki šiol į čia atvyko 300 žydų iš Munich'o, iš kur jie išvayti. Jų didžiuma neturi pinigų, nes jų turtas buvo konfiskuotas.

\$1000,000 Arklių Lenk- tynės.

NEW YORK, N. Y., spalio 20 d. Prie 45,000 žmonių minios, ėjo lenktynėn geriausias Anglijos arklys "Papyrus" su geriausiu Amerikos arkliu "Zev." Lenktynės buvo pereito šeštadienio popietyje Belmont parke, Long Island. Tolis, kuriame lenktyniavo, 1 1/2 mylios. Nors žemė buvo šlapia ir slidi, bet "Zev." kurs laimėjo lenktynes, tą toli nubėgo 2 minutes ir 35 du-pentadaliu sekundas. "Papyrus," kurs buvo tvčia iš Anglijos atvežtas, pralaimėjo šias lenktynes, nes atsiliko nuo "Zev" per penkis arklio ilgius. Lenktynėms buvo paskirta \$100,000 dovanų, kurios buvo nutarta taip padalyti: \$80,000 laimėjusiam arkliui ir \$20,000 pralaimėjusiam.

25,000 Metų Atgal Gy- veno Žmogus Californijoje.

SANTA BARBARA, Cal., spalio 29 d. D-ras J. P. Harrington, Smithsonian Instituto tyrinėtojas, netoli nuo čia iškasė liekanas, kurios neabejotinai parodo, kad dabartinės pietų Kalifornijos pakraščiuose gyventa žmogaus bent 25,000 metų atgal. Dr. Harrington sako, kad naujosios iškasėnos parodo, jog pirmesnės mokslinčių teorijos klydo bent 15,000 metų arba ir daugiau.

Iškastas galvos kaušas turi labai storus kaulus, beveik visai nėra kaktos, dantys panašūs į jaučio — tas viskas, drauge su žandikaulių sudėjimu parodo, jog tai kaukolė labai senobinio žmogaus.

Pirmesnė mokslinčių teorija buvo, buk žmonės atėjo į šiaurės Ameriką iš Azijos 10,000 metų atgal per Beringo susmaugą ir paskui skleidėsi į pietus. Bet suradimas ties Santa Barbara žmogaus kaukolės, kuri yra bent 25,000 metų seumo, parodo, kad ana pirmesnėji teorija yra klaidinga, nes pietinėje Amerikoje žmogus gyveno nemažiau kaip 25,000 metų atgal.

Langai Barška nuo Žemės Drebėjimo

MEMPHIS, Tenn., spalio 28 d. Nedidelis, bet aiškiai pažymus žemės drebėjimas buvo šandie 11:14 val. ryte Memphis's ir apilinkėje. Langai subarškėjo

Memphise, ir laikraščių redakcijos užpylė paklausimai telefonu, kas pasidarė, iš Pine Bluff, Ark., Tunica ir Tupelo, Miss., ir iš daugelio kitų miestų. Marked Tree, Ark., subiro keli kaminau ir sutruko didelis banko stiklas.

Trotys \$62,000, jei Ne- apsives iki Lapkričio 11 d.

EATON, Colo., spalio 29 d. Dirbtuvėje Great Western Sugar Co. dirba tulas J. P. Cominsky, kurio dėdė numirdamas metai atgal paliko testamentą, jog Cominskiui palieka \$62,000, jeigu šis apsives iki Paliuabų (lapkričio 11) dienos, 1923 m. Jei nebus iki to laiko apsivesta, tie pinigai bus atiduoti labdarinigiems tikslams. Cominsky dabar yra baimėje, nes paskutinės dienos artinasi, o jis da nėra suradęs "atsakančios merginos."

Tarptautinė Darbo Konferencija.

GENEVA, spalio 29 d. Šandie čia pasibaigė tarptautinė darbininkų konferencija, priėmus eilę rezolucijų. Sekanti konferencija nutarta laikyti šiame pat mieste 1924 m. birželio 16 d.

Tarpe rezolucijų yra viena, įnešta Šveicarijos darbininkų delegato, kuri reikalauja, kad darbininkų biuro taryba paklaustų valdžių ir darbo technikinių organizacijų, ar yra pageidaujami prie geležinkelio vagonų automatiškijei tormazai.

Konferencijoje dalyvavo atstovai 34 tautų darbininkų ir sutartyje apsvartė reikalus, lytinius darbininkų gerbuvį ir įpahtingai pridabojimą švarumo dirbtuvėse.

Kirmėlių Mirtina Dvikova

HUDSON, N. H., spalio 29 d. George Benson ganykloje pereitą šeštadienį buvo mirtina kova tarp juodosios gyvatės 5 pėdų ir 4 colių ilgio ir tarškiančiosios gyvatės 6 p. 1 col. ilgio. Taxidermistas John Wentworth, kuriam buvo pavesta gyvačių odos išdirbti, sako, kad jis Naujojoje Anglijoje nėra matęs tokių didelių kirmėlių. Tarškiančioji gyvatė turėjo 12 tarškučių ir vieną knipkį.

Kunigas Užmuštas Automobiliuje.

FALL RIVER, spalio 29 d. Kun. Alfred E. Coulombe, šv. Jurgio parapijos Westport'e užmuštas ant vietos, gij kitas kunigas ir troko vežėjas sužeisti, kad trokas susidurė su automobiliu.

Trokas, kurį važnyčiojo Manuel Delgrade, prastraukė į šoną, kad praleisti kitą automobilį, tuo tarpu ant jo užlėkė automobilis, kuriame važiavo prancuzų kunigai Coulombe (prabaščius) ir jo vikaras kun. George Poirier. Kun. Coulombe išlėkė iš automobiliaus ir nukrito galva

pirmyn ant kieto asfaltinio kelio, kur tuo ir numirė. Kun. Poirier išliko automobiliuje, kurs iškrypė iš vieškelio ir lėkė skersai geležinkelio, kol neatsimušė į telegrafo stulpą. Trokas taipgi nusivertė nuo vieškelio ir apsvirtė pelkėje. Troko vežėjas ir kun. vikaras nugabenti į ligonbutį.

Reino Respublika Svei- kina Tautas.

WIESBADEN, Vokietija, spalio 29 d. Provizionalė Reinžemio respublikos valdžia išsiuntinėjo sakančią pasveikinimą viso svieto tautoms:

"Reino žmonės pasiėmė į savo rankas valdyti savo likimą. Jie paskelbė savo pilną nepriklausomybę ir galutinai atmetė svietiną valdžią. Provizionalė Reinžemio valdžia siunčia visoms svieto tautoms brolišką pasveikinimą. Reino žmonės iškilmingai pareiškia Reinžemiečių norą gyventi taikoje ir draugiškume su visu pasauliu; jie pasmerkia visąsvietinę karę, Prusijos paleistą, ir pareiškia, kad apsiima atmokėti savo atlyginimų dalį. Tegū tautos supranta didumą darbo, kurį paima Reino žmonės ir tegū pagelbsti prie jų siekio triumfo.

"Reino Respublikos Valdžia (pasirašo) Dr. Dorten."

Anglija Statys 6 Naujus Kruizerius

LONDONAS, spalio 27 d. Ministrų pirmininkas Baldwin kalboje pranešė, kad sekančiais trejais metais Anglija dadės prie laivyno šešis naujus kruizerius, 10,000 tonų rušies, su 80 kanuoliu.

Anglija turi plenus didinti laivyną iki galo, kiek tik Washington padaryta sutartis daleidžia. Bet ar admiralterijai pasiseks gauti reikalingos pinigų sumos, tai kitas klausimas, nes nežinia, kiek parlamentas skirs ginklavimuisi pinigų. Ateina žiema, Anglijoje bedarbis ir parlamentas, norėdamas išvengti riaušiu, gali skirti pinigų bedarbių sušėpimui ir tada laivų statymui reikalingų milijonų gali pritrukti.

7 Metus Išmeldė Sunų

ROCKLAND, Me., spalio 27 d. Mrs. Andrew Griffin sako, kad per septynerius metus laukdama sunaus ji kasdien meldėsi po 10 minutų nuo tos dienos, kada jos sunus buvo pavogtas. Pereitą sekmadienį ji vėl meldusis 10 minutų ir už 10 kitų minutų jau jos sunus buvęs jos glėbyje.

Gyvieji Nesusineša su Mirusiais.

NEW YORK. J. Malcolm Bird, pagelbinis redaktorius žurnalo "Scientific American" ir sekretorius Amerikos Mokslinčių, ilgą laiką tyrinėjo spiritizmą ir psichikinius fenomenuš. Dabar po daugiau kaip metų specialio

Submarinas žuvo

kvotimo visokių mediumų, jis pareiškė, kad niekur neužėjo jokių ženklų, kad moksliskose sąlygose kur nors būtų kuris nors mediumas parodęs, jog gauna kokį nors susinešimą su mirusiais. Taipgi neužėjęs jokio ženklo, kad mirusieji rodytų kokią gyvybę ar kokį nors dvasinį veiklumą.

Iš kitos pusės jis užėjęs, tarp gyvųjų tikrus psichikinius ir telepatinius apsiereiškimus, taipgi susisiekimą tarp dviejų minčių.

Russija Priimta į Gele- žinkelių Sąjunga

PARYŽIUS. Russija jau priimta į geležinkelių sąjungą. Tarimasis apie tai prasidėjo pereiną balandžio mėnesį. Toje sąjungoje yra 50 geležinkelių iš 30 šalių.

Kareiviai Išmeta Saxo- nijos Ministerius.

DRESDEN, spalio 29 d. Berlyno valdžiai liepiant, Zeigner'io valdžios ministrai išmesti iš jų urėdinių vietų. 2 val. po pietų keli Reichswehr'o skyriai su kapeliogomis numaravo į Diet'ą (seimą), į įvairių ministerijų triobėsius ir į pašta ir ten pastatė kulkosvydžius. Patrolės tada įėjo į vidų ir išvedė lauk ministrius, kuriuos vienok čia ir paleido. Kad premiera Zeigner'ą prašalino iš jo ruimo, jį pasitiko valdininkų minia, kuri spaudė jo dešinę ir žadėjosi buti ištikimi. Kareiviai įješkojo po visą seimo namą komunisto ministerio Heckert'o, bet niekur jo nerado.

Tylu yra Dresden'e, Leipzige ir kituose miestuose, nors komunistų laikraščio "Arbeiter Zeitung" spaustuvė Leipzige yra policijos užimta.

Danzig Išitaiso Savo Pinigus

LONDONAS, spalio 27 d. Su pritarimu Tautų Lygos, Laisvas Miestas Danzig'as išitaisys savotiškus pinigus. Susmukus vokiečių markei, Danzig'as nukentė be savo kaltės, ir jo finansų ministris d-ras Volkmann stengėsi išgauti iš Tautų Lygos leidimą išitaisyti savo pinigus. Sunkiausia buvo su tuo, kad nenorėjo duoti Danzig'ui moratorium. Pergalėjus šią kliūtį, pasirodė, kad bankininkai nenori skolinti pinigų, nes ir Danzig'o, ir Lenkijos menki finansai. Tada Tautų Lyga stengėsi sudrauginti Danzig'ą su Lenkija, ir dabar Lenkijos bankininkai prisidė prie isteigimo Danzig'o valiutos. Danzig'o pinigas bus guldenas—25 guldenai į Anglijos svarą. Dabar Danzig'as įješkos paskolos, apie 500,000 svarų sterlingų.

Submarinas Nuskendo

WASHINGTON, D. C., spalio 28 d. Sv. Valstijų povandeninis laivas O-5 nuskendo Limon prieplaukoje, netoli Panamo kanalo, kad šiandie anksti rytą susidurė su laivu "Abangarez" — tokia žinia atėjo valdžiai. Penki submarino jureiviai žuvo, laivas "Abangarez" nesudarkytas.

Mussolini Nepripažįsta Tautų Lygos

ROMA, spalio 28 d. Italija šiandie pradėjo švesti metines sukaktuves fašistų maršavimo į Romą. Visi miestai apsikaisė vėliavomis ir bažnyčiose eina pamaldos. Visur parodos "juodųjų marškinių" ir kalbos išgirančios fašizmą. Perugija nubalsavo premiera Mussolini "garbės piliečiu," ir tas titulas bus jam suteiktas spalio 30 d.

Mussolini peržiūrėjo kareivius ir miliciją, paskui kalbėjo į minią iš palocias Milan'e. Čia jis išreiškė prieš Tautų Lygą, kurią išvadino "Genevos areopagu," susibendravimu "pažangiųjų tautų" prieš "proletarines tautas." Pagyrė Italijos pasielgimą su sala Korfu, kur Italija pirma parodžiusi drašą pasipriešinti neturinėčiai autoriteto Tautų Lygai.

Nubaustas Dykonas už Degtinę

NEWPORT, spalio 27. Teisdarys H. B. Howe nubaudė Ray Niles \$300, H. Coborn \$500, Alpherge Laporte \$100 ir Floyd Bowman ir Merton Porter po \$25 už įvežimą į Sv. Valstijas 960 bonkų eliaus.

Niles yra dykonas Babtistų bažnyčios ir turi 200 akerių farmą, vertą \$12,000.

Lenkijos Geležinkelių Streikas

VARŠAVA, spalio 27 d. Lenkijos geležinkelių streikas labai didėja. Į Varšavą jau mažai traukinių ateina. Šalies finansai taip susmukę, kad valdžia negali kad ir kasžin-kaip norėdama pagerinti darbininkų buvį. Kilus geležinkelių streikams, viskas da labiau blogėja, miestams nedavežama maisto.

Lenkijos padėtis tokia bloga, kad ji kerta savo budžetą beveik per pusę ir, kad sumažinus išlaidas, pavaro 16,000 valdininkų.

GINČAS LENKŲ SU ČECHO- SLOVAKAIS.

HAAGA. Lapkričio 12 d. čia prasidės tarptautinis teismas Lenkijos su Čecho-Slovakija. Bus vienuolika teisdarių. Lenkija savinasi Javorziną, kuri atstovų posėdyje buvo pripažinta Čecho Slovakijai. Užprotestavus Lenkijai, Tarptautinis teismas išriš šį klausimą.

A. L. T. S. REIKALAI

REMĖKIME OHIO, MICH. BEI
PITTSBURGO SANDARIEČIŲ
PRADĖTĄJĮ DARBĄ.

Neabejoju, kad visos Sandaros kuopos bei visi Sandariečiai žino gerai, apie Ohio, Mich. bei Pittsburgho Sandariečių pradėtąjį darbą. Pradėtasis darbas yra milžiniškas ir pasekmingam jo nuveikimui yra reikalaujama, kad mes, visi Sandariečiai, kiek tik turime jėgų, jas įtempę padirbėtume, o nauda bus didelė mūsų organizacijai. Pastaruoju metu man teko girdėti, kad minėto Apskričio tam darbu paskirtoji komisija, atsišaukia per laiškus į kuopas, kviesdama prisidėti prie to darbo.

Kuopų viršininkai bei šiaip Sandariečiai gavę atsišaukimus tame reikale tuoj sušaukite kuopų susirinkimus ir stokite į talką, kad pradėtasis milžiniškas darbas atsiųktų tikslą, kokį jo suplanuoti turi išdirbti. Tad į darbą visi Sandariečiai! Kiekvienas iš mus pasistengkime prie to prisidėti, o jei visi kaip vienas subendrinę savas pajėgas bendrai pasidarbuosime tame reikale, tai tasai milžiniškas darbas lengvai, neįjuntamai bus nuveiktas, tikslas bus atsiųktas. Jie šaukia mus į talką, tad išgirsime tą jų balsą, o suteikę savo paramą, sulaukę savo Jubilėjinį Seimą nusistebėsime iš to milžiniško darbo pasekmių.

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Sekretorius.

KALENDORIAUS REIKALAI.

Sandaros Kalendorius 1924 metams jau pradėtas spaudinti. Skelbimų rinkėjai pasistengkite kaip galite greičiausiai prisiųsti surinktus skelbimus, kad žinotume, kiek vietos rezervuoti. Kuopos, kurios dar neprisiuntė, o norite patalpinti savo paveikslus, pasiskubinkite, nes nevėliau kaip iki lapkričio 15 d. viską, kas turi tilpti kalendoriuje, turime turėti ant rankų. Kalendorius bus padalintas į tam tikrus skyrius, ir jei kuriame skyriui į laiką nebus prisiūta, tai nepykite, kad netilps, nes jau du mėnesiai laiko kaip raginame pasiskubinti.

Sandaros Adm.

PADARYKIME SAVO JUBILĖJŲ ISTORIŠKŲ.

Mes, Sandariečiai, iš po 10 metų savo kultūrinio darbo laukiamė brangų 10 metų Jubilėjų. Tad padarykime jį Istorišku galutinai sunaikindami skolas. Aukų ir verksmų mums nereikia, mums reikia padirbėti. Kiekvienas Sandariečiai, pirm sueinant 10 metų Jubilėjaus t. y. sausio 14 d., 1924 metais pasistengkime visi, kaip vienas sumokėti savo metines duokles po \$3.00 už visus metus. Jei visi tą padarysime, arba bent 2,000 Sandariečių, tai vien mūsų duoklėmis susidės kapitalas \$6,000.00, čia jau žlugus visos skolos ir liks bėgantiems reikalams. Tad padarykime tą visą ant syčio, per lapkričio ir gruodžio mėnesius. Visi vienu sykiu! Kiekvienas Sandariečiai, kuris stoji į Sandariečių eiles, įvertino Sandariečių darbą ir neatsisakys nuo to. Tad kuopų valdybos tame reikale per sekančius 2 mėnesius šaukite generalius susirinkimus, susirinkimus Sandaros skolų tvirtovės sugriovimo, o kiekvienas mūsų idėjos draugas atsilankys ir priremis savo petį, kad vienu bendru visų sujūdimu vien tik duoklių užsimokėjimu sunaikinti skolas. Visos kuopos, kiek kurių narių kuriam susirinkime tam tikslui sumokės savo narines mokestis, matysite skelbimą organe. Tad kuri kuopa pirmoji?

K. J. PAULAUSKAS.

Protokolas

A. L. T. Sandaros Naujos Angl.
Apskričio.

Metinis susivažiavimas buvo rugsėjo 30 d., 1923 m. Sandaros 7 kp. svetainėje, 327 E St., So. Boston, Mass.

1) Susirinkimą atidarė pirm. V. P. Jankus ir pakvietė J. Nauburį ir M. Bieksą mandatų komisijon, pakviestieji apsiėmė.

2) Mandatus pridavė nuo sekančių kuopų su sekančiais atstovais:

3) 7 kuopa, So. Boston, Mass.: S. Mockus, J. Palaima, J. Tribuliaskas, M. Bieksa, D. Šapalius, A. Mockevičius, J. Petrauskas, J. Lekys, P. Zukas (neatėjo 1 ses.), A. Juodgudis, K. Vileišis, A. Gabrėnas, J. Kapočiušas (neatėjo 1 ses.), P. Apšiega, J. Nauburis.

4) 9 kuopa, Cambridge, Mass.: J. Verseckas, K. Sidabras, J. Tamošiušas, V. A. Visminas.

5) 12 kp., Lawrence, Mass.: A. Bagdonas.

6) 16 kp., Worcester, Mass.: V. S. Jokubynas, J. Peleckas, K. Zurlis.

7) 22 kp. Newton, Mass.: Pranas Gudinas, S. Pačkauskas.

8) 33 kp. Norwood, Mass.: I. M. Pečiulis.

9) 40 kp. W. Lynn, Mass.: K. Širbikas.

10) 78 (moterų) kp., So. Boston, Mass.: M. Žilinskienė, O. Palubeckienė, S. Kazlauskutė, O. Daunienė, M. Naveckienė, M. Bratienienė.

11) 81 kp. Hudson, Mass.: M. Kudarauskas.

12) 82 kp., Brighton, Mass.: J. Belekevičius, V. Genčauskas.

13) Į susivažiavimo prezidentumą išrinkta šie atstovai: pirm. V. S. Jokubynas, pirm. pagalb. S. Mockus, rašt. A. J. Gotautas, rašt. pagalb. J. Nauburis, įnešimų sutvarkymui ir rezoliucijai, A. Kriaučialis, M. Bieksa, A. Gabrėnas, tvarkdarys A. Juodgudis.

14) Skaitytas protokolas iš pereinamo susivažiavimo, priimtas.

Raportai valdybos narių:

15) Pirm. V. P. Jankaus, pirm. pagalb. J. Nevecko, sekr. A. J. Gotauto, red. A. Kriaučialis, tapo priimti su pagyrimu už gerą darbavimosi Apskričio reikaluose. (Organizatorius neprabuvo 1 sesijon).

16) Patebėta, kad atskaitos būtų kategoriškai išduodamos ateinančiuose susivažiavimuose.

17) Liepos 4 Apskričio pikniko komisijos: V. P. Jankaus, A. Kriaučialis, A. J. Gotauto, priimta.

18) Laimėjimo knygelė komisijos komisijos priimtas.

19) Rugpjūčio 4 ir 5 Apskr. pikniko gaspadoriaus A. Bagdonas raportas priimtas.

Sesija pertraukta vienai valandai pietų.

20) Antron sesijon suvėlavo šie atstovai: 7 kp. Tribuliaskas, Kapočiušas, Šapalius, 78 kp. Bratienienė, 81 kp. Kudarauskas, 82 kp. Belekevičius, 40 kp. Širbikas.

Kuopų raportai:

21) Tapo priimti: 7 kp., 9 kp., 12 kp., 16 kp., 33 kp., 40 kp., 78 kp., 81 kp., 82 kp., šios dvi pastarosios kuopos liko priimtoms į apskritį kaip naujai susitvėrusios veltui iki kitų metų.

Iš raportų pasirodė, kad kuopos gyvuoja gerai ir veikia kiek išgalėdamos.

Laiškai:

22) Skaitytas laiškas nuo Centro sekr.-adm. K. J. Paulauskio — priimtas ir padėtas prie įnešimų apsvartymui.

23) Skaitytas laiškas nuo Dramos Draugijos Gaiškos — priimtas ir nutarta paaukuoti leidžia-

mai operai "Žalčių Karalienė" \$25.00 ir paimti penkis prenumeratas, kas sudaro \$25.00 — viso prisidėjo \$50.00.

Atsilankė Apskr. organizatorius, Pėza, tuojau išklaustas raportas — priimtas.

Kuopų įnešimai:

24) 7 ir 78 kp. priimtas, darbas atliekamas per sekretorius.

25) 7 ir 78 kp. ir 16 kp., kad būtų surengta apšvietos savaitė ir maršrutas. Kalbėtojum pagedaujama prez. Liutas. Priimta ir pavesta darbas Apskričio valdybai.

26) 7, 9, ir 16 kp. priimta ir darbas palikta atlikti susivažiavimo prezidentui.

27) 16 kp. kad Centras pildytų Seimo nutarimus, priimta.

28) 16 kp. priimta ir nutarta atiduoti sekančiam susivažiavimui.

29) 7 ir 78 kp. kad centras parupintų paskaitą iš Popiežių gyvenimo, priimta.

30) 7, 78 kp. kad Apskritys epdirbtų planą sukėlimui kapitalo už kurį galima būtų siųsti "Sandarą" studentams ir kareiviams. Pradžiai susivažiavimas paskiria \$50.00 ir išrenka tame darbuotės komisija iš: S. Mockus ir K. Sidabras.

31) 7 ir 78 kp. kad apskr. paskirtų Centru sumą pinigų skolų išmokėjimui — priimta ir paskirta centrai \$350.00. Prie to, kad būtų išrinktas atstovas į centrą peržiūrėjimui sunaudojamų paskirtų pinigų ir referavimui apskričio įnešimų. Išrinktas atstovas J. Nauburis.

32) 7 ir 78 kp. kad apskritys duotų dovanas bendradarbiams, kurie dirba ideališkai Sandaros naudai — priimta.

33) 16 kp. kad apskr. išd. būtų po kaučija, priimta.

34) 16 kp. priimta ir darbas apskr. valdybai.

35) 12 kp. kad Valst. Liaud. partija daugiau teiktų žinių apie Sandarą, priimta.

36) 78 ir 7 kp. kad būtų statomas Lietuvos Laisvės paminklas neturintis bendori nei su religijų sektomis bei partijomis; prie to išnešta sekanti rezoliucija:

Kadangi Lietuvoje yra gimęs sumanymas statyti paminklą kaipjo atminčiai pasiluosavimo iš po vergijos pančių ir pagerbimui karžygių žuvusių už Lietuvos laisvę.

—Mes A. L. T. Sandaros Naujos Anglijos Apskr. susivažiavimas tą sumanymą užgeriam, pasižadame jį remti pagal savo išgalės, jeigu jis bus pilnoj to žodžio prasmėje, t. y. nesumaišytas su religijinių sektų simbolais bei partijai.

Mes griežtai protestuojame prieš tokį, kuris būtų sumaišytas su religijinėmis sektomis bei tas su religijinėmis sektoms bei partijomis, arba pridengtas religiškomis skraistėmis!

Nauji įnešimai.

37) Inešta ir nutarta, kad kuopos ir valdybos nariai išduotų raportus raštiškai.

38) Inešta ir nutarta, kad protokolo būtų talpinamos į organą tos dalis, kurios nesiriša su kitomis partijomis.

39) Inešta ir nutarta valdybai palikti.

40) Nutarta, kad apskričio iždininkas būtų 300 dol. užstatu šiuryti bonu. Boną parupjis apsk. val. ir išlaidas apmoka parupinimui apskr.

41) Nutarta, kad lapkričio 1d. apskričio valdybos nariai apsiimantų vietomis ir protokolas paduotas organui, pilnas kuopoms.

Pasarga: Kuopoms nebus išsiuntinėtasi protokolas sulyg paskirtu laiku, nes gan daug darbo ir mano reikalai nepavelino tą padaryti. A. J. Gotautas, sekr.

42) Per susiv. panaikintas org. urėdas, panaikintas ir organizatorius, nebus daugiau renkamas.

43) Nauja valdyba išrinkta ateinantiems metams: pirm. V. P. Jankus, pirm. pagalb. J. Palaima, sekr. A. J. Gotautas, ižd. A. Juodgudis, ižd. glob. S. Mockus, J. Belekevičius.

44) Nutartas sekantis susivažiavimas laikyti Cambridge, Mass.

45) Susivažiavimas uždarytas 6:15 val. vakare.

46) Į šį susivažiavimą atsilankė sekanti svečiai: N. Rastenis centro vice-prez., J. V. Šliakys organo red., J. Sidlevičius, J. Butkevičius, J. Palionis, B. F. Kubilius, V. Vaitkevičius iš W. Lynn, Mass., F. Zokaitis, J. Buls-kis, V. Barevičius, V. Janulevičius, A. Rasimavičius, K. Sungaila, F. Alekna, A. Skatikas.

Sekr. A. J. Gotautas, Pirmininkas V. S. Jokubynas, Vice-pirm. Stasys Mockus, Rašt. pagalb. John Nauburis.

Sandaros Kp. Veikimas.

GRAND RAPIDS, MICH.

"Sandaros" 34 No. buvo tilpęs atsišaukimas pilietis Petronėlės Slesioraitytės, kuri kreipiasi pas Amer. lietuvių paramos mokslų pabaigti 8 gimnazijos klasią. Taigi mes keli, atjausdami jos geismą ir troškimą, sumetėm kelis dolerius: Jonas Kirvelis \$5.00, M. Kučinskas \$1.00, M. Bernotienė \$1.00, Wm. Adomaitis \$1.00, kuriuos pasiuntėm per Baltic States Bank. Nors tai lašas juroje, bet vis paramą, kad ir mažą — lašas tai yra mažą auka, o jura, tai mokslas.

Apgailėtina, kad mūsų talentuota Petronėlė turi mažas pagelmes savo atsišaukime. Matėsi "Sandarą", kad suskubo iš Pittsburgh, Pa. kuopa su parama \$6.00, bet kur mūsų daugiau Sandariečių ar Tautininkų su parama gabiams jaunuoliams?

Jonas Kirvelis.

RACINE, WIS.

Prakalbos ir šokiai.

Spalio 14 d. Union svetainėje vietinė A. L. T. Sandaros 35 kp. buvo suruošusi prakalbas, o po prakalbų šokius. Kalbėtojai buvo gerbiami chicagiečiai: L. P. Izdo pirmininkas p. S. Kodis ir S. V. Valančius. Pirmą prakalbą sakė S. Valančius. Kalbėtojas aiškiai ir suprantamai nurodė lietuvių komunistų Maskvos kvaitulio ligą. Aiškino plačiai apie SLA ir TMD. reikalus, kviesdamas klausytojus dėtis prie šių kuopų, bu-tent prie Sandaros. Savo rimta kalba p. Valančius taip įkainio komunistus, kad tie, vieton duotį klausimus, viešai po prakalbų prisipažino, jog jie esą lietuvių ir neina prieš Lietuvą. Visuomet jie prisipirė prie sienos sukietai užsigina savo padarytų ir daromų klaidų. Tai paprasta pas komunistus elgtis: vienaip daryti, o antraip sakyti.

Gerb. S. Kodis gan gyvą ir jautrią prakalbą pasakė, įrodydamas didelį reikalą domėtis lietuviams savos tautos reikalais. Aiškiai išdėstė Sandaros kilnius demokratijos principus. Nurodė reikalingumą remti L. P. Izdą ir tt.

Rinkta aukos į Politinį Izdą. Aukojos sekantieji: M. Kasparaitis \$1.15, adv. S. Kodis \$1.00, M. Matkus \$1.00, Pr. Vasilaitis \$1.00, P. Vasilaitis \$1.00, M. Vijunas \$1.00, Mykolas Bardauskas \$1.00. Viso su smulkiomis aukos surinkta ir yra pasiūsta į L. P. Izdą \$10.00.

Pasibaigus prakalboms, tęsėsi šokiai iki 9 val. vak.

Visas šis parengimas pavyko gerai, aukų sudėta L. P. Izdai \$10.00, ir nuo šokių, acių geb. Sandariečiams už stambią paramą, dar kuopai atmokėjus visas išlaidas liks pelno keletas dolerių.

Jei ne šokiai ir parama dalyvavusių narių vakarėlyje, tai

prakalbų surengimas kuopai būtų lėšavęs \$20.00. Dabar dar, matote, iš to parengimo turėsim ir įplaukų. Turiu pastebėti dar tą: "vienai mus kuopos nariai net ir per daug remia, dalyvaujami visuose mus parengimuose, bet kaip kurie nariai tai visai rodytis nepasirodo. Ak! kada mes suprasime savus reikalus remti?"

Kaipo tų prakalbų ir vakarėlio rengėjas, tariau giliai nuo širdies acių kalbėtojas adv. S. Kodis ir p. J. V. Valančius, taipgi ir kuopos nariai, kurie man padėjo darbuotis: M. Matkui, J. Čiuplinskiui, M. Vijunui, S. Kručiai, A. Cibui ir kitiems.

M. Kasparaitis.

CLEVELAND, OHIO.

Iš vietos sandariečių veikimo.

Po vasaros pasilsio, Sandariečiai stropiai ėmėsi už darbo, padarydami keliatą kultų sumanyimų, kaip tai: sutvėrime apskričio Ohio, Pensylvanijos ir Michigan valstijų, kuris jau ir įvykintas, — sukėlime kapitalo "Sandarai" įsteigti naujas mašinąs. Dabar yra steigama vakarinė mokykla suaugusiems, ir rengiamasi prie pastatymo tik ką pagaminto gerb. K. Karpavičiaus veikalo "Samsonas ir Delila." Šie visi užsibrėžimai yra kilūs, matyt pasieks savo tikslą, kaip norima, nes matyti visuose energijos, pasišventimo.

Atskirai apie visus užsibrėžimus plačiau nekalbėsiu šiuo kartu, paliesiu tik Apskritį ir sukėlimą kapitalo Sandarai.

Apskrities viršminėtų valstijų buvo reikalingas. Čia yra plati dirva pasidarbuoti Sandaros gerovei, todėl ir buvo eita prie to, kad jis čia atsirastų. Į Apskritį įėjo penkias kuopos iš šių didmiesčių: Clevelando, Pittsburgho, Detroito, kuriuose yra didelės lietuvių kolonijos, ir Sandaros kuopos stovi stipriai. Prie jų artimai yra mažesni miestai lietuvių apgyventi, bet Sandaros kuopų neturinti, tai Apskritys ir turės savo pareigas išpildyti — sutvėrti tose kolonijose Sandaros kuopas.

Turiu pažymėti, kad jau einama prie to, ir netolimoj ateityje yra vilties, kad Apskritys sustiprės, tik geistina, kad tose kolonijose atsirastų tikrų tėvynainių pagelbėti Apskričių toje darbuotėje. Apskritys savo įsta-tuose turi labai gražių, prakilių užsibrėžimų, taigi kuopos priklausydamos į Apskritį, visada jausis suintaresuotos gyvai savo veikimu.

Antras dalykas, tai sukėlimas kapitalo. Šita užduotis ir eina per šio Apskričio iniciativą. Apie tai, esmu tikras, kiekviena Sandaros kuopa sužinojo, nes nemažai kuopų ir apskričių atsilepė ir ėmėsi to darbo. Kurios kuopos, apskričiai ir pavieniai da nesate prisidėję prie šio darbo, tai neatidėliodami stokite. Kada visi mes dirbsime, tai pasiekmes turėsime pilnoj to žodžio prasmėje.

Čia neturėtų būti mintis, kad Apskritys didžiulis, sau už garbę laikydis, už šį sumanymą bei iniciativą viso darbo! Ne, gerbiamieji! pasididžiavimas ir garbė priklausys mums visiems, tik stokime visi, suvienijomis spē-komis padarysime didelį darbą, ir juo mes patys džiaugsimės.

J. A. P.

PATERSON, N. J.

A. L. T. Sandaros 38 kuopos paraginimas.

Gerbiami Patersono Sandariečiai! malonėkite atkreipti daugiau atydos į savo organizacijos reikalus, nes reikalų yra daug, tik reik nuodugnai pagvil-denti. Štai Seimas artinasi, reik ir mūsų kuopai sumanyti naujų naudingų įnešimų seimui duoti. Taipogi kuopa turėtų kuom nors pasižymėti tarpe vietinių lietuvių šiame sezone, nes pra-

tam sezone buvom parengę vien vieną išvažiavimą pajurini.

Gerbiamieji Sandariečiai! malonėkite lankyti į kuopos susirinkimus ko skaitlingiausia, nes kad mažai susirenka, tai tankiai atsitinka, kad ir susirinkimas neįvyksta dėl mažumos susirinkusių ir atidedamas ant sekančio mėnesio.

Aktyviškiems nariams visuomet atsilankant, tankiai ir be pasekmių, kaip viršminėjau, jų energija gali išsisemti.

Susirinkimai buna kiekvieno mėnesio antrą heidėdienį 2 val. po pietų P. Balionio svetainėje, 62 Lafayette St.

Įpatinai katrie turit užvilktas mokestis, teiktės užsimokėti, nes valdybai jau nusibodo kolektavimas mėnesinių duoklių kaip nuo kurių kuo ne visuomet. Sekantis susirinkimas įvyks lapkričio 11 d. J. Cilencavičius.

HUDSON, MASS.

Gerbiamieji Hudsono Sandariečiai! Dabar atėjo žiemos sezonas, reiktų darbas pradėti. Nors mums visur kojos pakiamos mus priešinukū, bet mes negalim troyti vilties, nes mūsų organizacija didėja, taip ir mūsų kuopa nėra silpna, tik reikia daugiau darbo padėti, ir mes labiau sutvirtėsim. Bet pas mus vis matosi silpnumas. Imkim pavyzdį iš mūsų gerų veikėjų, kurie nesibijo savo priešų, tekį kaip S. Šatas. Jeigu mes toki butum visi, gana aukštai pakiltume.

Bet mes matome ir iš laišku, kad visur Sandariečiai mylimi. Man teko skaityti laiškas iš Lietuvos, kurie nori "Sandarą" skaityti, bet negali užsirašyti. Dėlto mes, Sandariečiai, galime jiems pagelbėti, užsakyti "Sandarą," arba nors senus perskaitytus pasiūsti.

Dėlto Hudsono Sandariečių meldžiui: stokim į darbą rengti visokias pramogas. Butų geriausia prakalbos pirmiausia surengus.

M. Kudarauskas.

LAWRENCE, MASS.

A. L. T. Sandaros 12 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, lapkričio 4 d., 2 val. po pietų krautuvelyje po numeriu 101 Oak Street.

Kurie esate nariai ir kurie mane prisirašyti, malonėkite skaitlingai susirinkti, nes yra daugel svarbių bėgančių reikalų aptarti. Taipgi bus nominuojama kuopas valdyba ateinantiems 1924 metams. Todėl atleikite ir statykite kandidatus į busiančią kuopos valdybą, kuri tinkamai vestų kuopos reikalus ateinančiuose, 1924 metuose.

Pirm. A. Bagdonas.

NEW HAVEN, CONN.

A. L. T. Sandaros 10 kp. mėnesinis susirinkimas bus utar-ninke, lapkričio 6 d. 1923 m. pil. K. A. Makarevičiaus raštinėje, 255 Wallace St. Gerb. nariai! privalote susirinkti skaitlingai, nes bus svarbių tarimų.

Susirinkimo pradžia 8 val. vakare. Rašt. V. Alksninis.

NOMINACIJOS

SLA. Pildomosios Tarybos.

"Tėvynės" num. 43 pagarsino nominaciją SLA. C. Virš. — Pild. Tarybos, prasiėdant su lapkr. 1 ir baigianties su gruodžio 31 d., 1923 m.

Ilgai negalvojanč, į SLA. Pild. Tarybos narius reikia nominuoti gerai žinomus pasitikimus žmones, kuriems rupi SLA. ir jo narių labas, o ne tokie, kurie tykvoja prie SLA. turto, todėl reikalinga nominuoti gerus narius: St. Gegužis, prezidentu, P. Mikolainis, Vice-prezidentu, P. Jurgelintė, sekretorium, T. Paukštys, iždininku, J. Klimas, daktaru kvotėju, J. Danielius, K. Varsaišius, ižd. globėjais. Taipgi ir balsuokime už šiuos žinomus žmones.

SLA. Narys.

Kaip Bolševikai Nužudė Aleksą

(Tešynys)

Žemiau seka antras ir smulkesnis aprašymas, kaip a. a. Vytauto Aleksos nužudymo, tai ir priešasčių, kuriomis Lenino Trockio agentai vadovaudamies, šią biauurią žmogžudystę padarė. Tai rašoma iš Kauno nuo rugsėjo 25 d.

Bolševikų suokalbiu tapo nužudytas Vytautas Aleksa. Visa Lietuva gailisi to jauno, gabaus vaikiną, tik musų p. M. Šalčius savo karštagalvišku raštu "Lietuvoj" bolševikams padvokavo, iškraipydamas tikras nužudymo priežastis. Greit tilps "Lietuvos žiniose" a. a. Vytauto "Išpažintis," kurią jis išanksto buvo parašęs ir rengėsi paduoti spaudai. Bus puikus dokumentas, kuriame Vytautas išrodo, kaip jis tapo bolševiku, kaip jis bolševikavo dėl idėjos kol nepamatė, kad bolševikų vadai iš to daro biznį ir nuo jaunųjų tai slepia; rašo, kaip jį bolševikų misija slapta iš Lietuvos į Rusiją išgabeno, etc.

Patsai nužudymas įvyko šiaip: rugs. 12 d., apie 9 val. ryte, į K. Norkaus raštinę įėjo žydėlis, jaunas, susitraukęs ir stovėdamas tarpe skaitlingo burio klientų kelis kartus atydziai pažūrėjo į bugalterio padėjėją p. R. Virkų. Virkus pažūrėjo į žydėlį ir pamanė "tegl palaukia; kaip atleisime anksčiau laukiančius, tuomet jį priimsime." Už kelių minučių kitas tarnautojas, Šimanskis, paklausė žydėlio: "Ką Tamsta gero?" Žydėlis atsakė: "aš norėjau matyt poną Aleksą." Kadangi pas Aleksą ne pirmą kartą įeina jo pažįstami, tad ir žydėlį paprašė į Aleksos kambary užpakalyje raštinės prie išėjimo į kiemą, kuriame pildydami kelevių aplikacija dirbo du studentai — Aleksa ir Šneideraitis. Šimanskis įleides žyduką sugrįžo atgal, o Šneideraitis tuom tarpu pasiėmė popierius ir įėjo pirmojo raštinės pusėn. Praėjo apie viena minutė laiko, pasigirdo šūvis. Biuro vedėjas p. Puodžius ir kiti tarnautojai metėsi užpakalin raštinės dalin ir pamatė Aleksą gulintį ant grindų, o iš jo akies liejosi kraujas. Žmogžudžio kulka perėjo per Aleksos galvą, prakirto šėpą ir atsimušė į sieną. Momentaliai pašaukti gydytojai ir milicija. Gydytojai konstatavo kad kulka perėjus per didžiąsias smegenis ir negali būti jokios pagalbos. Nugabentas ligoninėn už penkių valandų mirė, negalėdamas pasakyti nei vieną žodį. Milicija su šunim įšėjojo žmogžudžio, bet pastarasis momentaliai pranyko, matomai išanksto paruoštą planą. Jieškojimai kol kas nedavė rezultatų. Žmonės kalba, kad žmogžudys yra narys teroristinės bolševikų organizacijos, kuri atvyko iš Rusijos ruošimui dirvos link Vokietijos ir dabar žmogžudys buk slepiamas Rusų Misijos Lietuvoj prekybos Skyrriui "Vnieštorge," kur ir daugelis bolševikų buvo slepiama ir slapta Rusijon išgabenta; bet tas butas yra neliečiamas. Žmogžudys per raštinę ėjo su kepure. Jam buvo liepta nusiimti, tad jis ištraukęs kairę ranką iš kišenės nusiėmė kepurę, o dešinę paliko kišenėje. Jo kepurė ant stalo taip ir liko, matomai ką tik naujai pirқта ir išdėta švedų kalboj spaudintais laikraščiais. Policijos šuo pasiuostęs kepurę veda per kiemą, per tvorą, per sodną šalygatviais ir viduryj gatvės sustoja. Spėjama, kad ten buvo paduotas bolševikų automobilius.

Bolševikai patyrė, kad Aleksa nuo jų pasitraukė, numanydami, kad jis kai ką išdavė, o rodo 13 rugsėjo turėjo važiuoti Mariampolėn dalyvaui realistių bylos parodymuose ir atverst visus kazyrius bolševikų organizacijos Lietuvoje, tad jie matomai padarė nuosprendį jį nužudyti demonstratyviai.

United States Lines raštinė randasi viename name su Vidaus Reikalų Ministerija po patim Piličių Apsaugos Departamento butu. Milicija ant vietos, bet bolševikų buvo gudriai sugalvota ir nutaikyta. Beveik tuom patim laiku Suomijos raštinėje Gelsinforse, jie nužudė patį policijos viršininką ir žmogžudžiai pasislėpė. Kalbama, kad paskutiniu laiku pas mus kelis kartus žvalgybai langus apšaudė, o vieną vakarą laike tardymo užgesinta elektra, pasigirdo trys šūviai ir pabėgo tardomasai ir šovėjas iš pat žvalgybos rankų. Matomai bolševikai smarkiai veikia ir ruošiasi prie Vokietijos...

Rugsėjo 14 d. a. a. Vytautas tapo palaidotas Kauno kapuose. Kan. Tumas pasakė rimtą, griau-dingą pamokslą. Dalyvavo daugybė žmonių. Buvo keli namiškiai. Žvalgyba automobiliais naktimis važiuoja po miestelius tardo įtariamuosius.

Visi a. a. Vytauto labai mylėjo. Jis mokėjo lietuvių, rusų, anglų ir vokiečių kalbas ir buvo nepamainomas bendradarbis. A. a. Vytautas tapo priimtas Valstybinėn Lietuvos Universitatėn, Juridinin fakultatan rugsėjo 15 d. buvo jo imatrikuliacija. Jo vardą kelis kartus šaukė, bet vieton Vytauto atsiliepė jo draugai paaiškindami, kad Vytautas krito auka žiaurais bolševikų suokalbio.

Jo Draugas.

KITAS LAISKAS AMERIKON.

Ukmergė, Lietuva. 24-9-23 metų.

Tai mat... Vytauto Aleksos šiame pasaulyje jau nėra. Bet visa ko idėu iškarpa iš laikraščio "Lietuva." Tai komunistų partijos auka. Ir jeigu bolševikai įsigalėtų musų krašte, tai ne vienam iš gerų lietuvių tas pats kliūtų. Pakol kas piktadarys dar nesuimtas. Laidotuvsė Kaune buvau ir aš. Sunkiai visi nuliudė.

A. A.

DAR VIENAS LAISKAS.

Mielas švogeri!

Pranešu Jums liudną naujieną: rugsėjo 12 d. mirė nuo bolševiko šuvis Jusų giminaitis Vytautas.

Kaip žinote, nabašninkas Vytautas, pamatęs Rusijos "rojų" atsižadėjo bolševizmo ir pradėjo rimtai dirbti mokslo įgijimui. Jisai buvo labai gabus vaikas, per keletą mėnesių išlaikė kvotimus iš gimnazijos kurso ir pastojo Lietuvos Universiteto juridinin skyriun. Kad butų Kaune lengviau gyventi, pastojo dirbti liuosomis valandomis į K. Norkaus Emigracijos Biurą.

Velionis Vytautas, nors buvo visai jaunas, bet bolševikų tarpe savo laiku yra buvęs dideliu ir gabių veikėju. Jo atsimitimas nuo bolševizmo, žinoma, buvo labai nemalonu komunistams, ypač kad Vytautas žadėjo viešai laikraščiuose aprašyti visas bolševikų šlykštynes, kurias jisai buvo matęs savo akimis dirbdamas Rusijoje pas Aleksą-Angarietį ir daug važinėdamas po visą Rusiją. Jo buvusieji draugai ėmė jį persekioti ir grąsinti, kad ne išpasakotų bolševikų paslapčių. Be to, kaip gal žinote, Suvalkijos komunistams yra iškelta byla už sąmokslą prieš Lietuvos valstybę dar iš 1921 metų. Vytautas, šitoje byloje, matomai, buvo prisirengęs nieko neslėpti. Visa tai, be abejo, sudarė daug baimės komunistams ir jie nutarė Vytautą nužudyti.

Rugsėjo 12 d. koks tai jaunas žydas įėjęs į Norkaus kontorą nušovė Vytautą, kuris dirbo vie-

nas atskiram kambaryj. Žmogžudys per duris išbėgo į kiemą ir sokinėdamas per tvoras, daržus ir kiemus pasislėpė. Jis iki šiolei dar nėra sugautas. Šūvis buvo padarytas iš arti, kad net padeginta veidas; kulka įėjo prie pat dešinės akies, perėjo per smegenis ir išėjo per pakaušį. Sužeistasis Vytautas tuojaus nustojo sąmonės ir pargriuvo ant grindų. Nuvežtas į ligoninę dar buvo gyvas apie 7 valandas.

Sunku yra nupasakoti, kokį baisų smugį tas suteikė jo motinai, gavus žinią iš Kauną ir mums visiems. Nuvykus į Kauną Vytauto gyvo jau neberadome. Motinos vaitojimų ir verksmų negaliu aprašyti. Ji ir iki šiol negali atsipeikėti ir atrodo lyg sumišusi. Raminame ją kiek galėdami, bet dažnai ir mes patys verkiamo, nes ir mes pamylėjome Vytautą, kaippo gerą, gabų vaikiną, kuriam jo varguose esame nemažai gelbėję ir tikėjome iš jo sulaukti didelės naudos tėvynei.

Velionies Vytauto knygoose esame radę raštą, pavadintą "Išpažintis," kuriame jisai aprašo: kaip jisai pasidarė bolševiku, kaip bėgo į Rusiją, ką tenai matė ir kodėl atsižadėjo komunizmo ir kodėl bėgo atgal iš "rojaus" į Tėvynę. Raštas parašytas gabiiai, gražiai, nuosirdžiai; jame kviečiama buvusieji "draugai" atsižadėti komunizmo ir stoti kultūros darban po Tėvynės vėliava; patsai gi Vytautas prašo Tėvynės dovanijimo, kad budamas sukvalintas, yra buvęs savo Tėvynės išgama; pasižada atitaisyti savo nuodėmes ir dirbti naudingą tautinį darbą. Gaila tikrai, kad tas raštas yra juodraštis: matomai, baltraštis — ištaisytas ir galutinai parengtas spaudai. yra patekęs kieno nors rankosna. Vis tik rengiuosi tą raštą, nors ir negalutinai apdirbtą, paskelbti spaudoje. Be šito rašto radome dar kitą užvardytą "Į rojų ir atgal," bet tik pradėtą. Jame smulkiai išpasakojama, kaip velionis bėgo į Rusiją ir ką tenai matė...; butų tai buvusio storoka knygutė; bet, kaip sakiau, daug dar truko iki pabaityti ją.

Laidojom Vytautą Kauno kapuose. Laidotuvsė buvo giminių, draugų, pažįstamų ir šiaip daug žmonių. Buvo penki gražūs vainikai, jų vienas jusų švogerių su labai dailiu parašu: "Mano gyvenimas nutruko it siulas audėjos!" Kanauninkas Tumas pasakė gražią prakalbą, kurioje nupasakojo a. a. Vytauto gyvenimą, gabumus, jo suklydimą ir grįžimą atgal po Tėvynės vėliava; išreiškė pasibiaurėjimą žmogžudisų darbu, niekšingū budu šalinančiu iš gyvenimo jaunikių už jo atsimitusias pažinūras. Be to kan. Tumas trumpai paminėjo a. a. Vytautą "Lietuvos" dienraštyje (Nr. 209). Vytautą palaidojom gražioje vietoje, prie tako; žadama pastatyti paminklą.

Tokis skaudus smugis patiko mus visus, ypač a. a. Vytauto motiną. Visi džiaugėmės matydami Vytautą stojus į tikrą kelią, darėme visokių planų ateičiai, svajojome ir daug tikėjome iš velionio, tik... staiga visa nutruko, nieko nebeliko. Motina vis tebevaitoja, verkia, vaikštinėja it sumišusi. Bijomės dėl jos sveikatos. Visokius daiktus, kurie tik primena apie Vytautą, slepiame, nes motina, juos matydama, tuoj verkia.

Jusų švogeri, V. B.

Sekvestrą patvirtino. Rugsėjo 5 d. Vilnaus magistratas pranešė Viln. Liet. klubui, kad jo valdybos protestas atmetas ir klubo buto rekvizicija patvirtinta. Einant esamais įstatymais, klubas turįs teisę šį magistrų nutarimą apskųsti per 7 dienas vyriausybės delegatui.

Girkalniškis.

Pradeda Praregėti

Kaikurie gyvunai po užgimimo pradeda regėti po kelių dienų, gi musų klerikalai, tai vos tik dalinai pradeda praregėti tik po penkerių metų.

Kada Lietuva apsiskelbė nepriklausoma valstybė penkeri metai tam atgal; kada klerikalai didžiūmoje užvaldė steigiamąjį Seimą ir savotiškai pradėjo šeiminkauti, mes sakėme, kad tokis jų šeiminkavimas neišeis ant gero, ir jie ta savo politika prieš liepto galą, kada visuomenė pamatys ir persitikrįs, kad dabar ne laikas galvą užvertus žiūrėti į padanges ir svajoti — rupintis, užgrabinu gyvenimu, kada darbo galybės priversta po nusų kojų, atstatymu musų psiliuosavuvios valstybės.

Bet klerikalai apie tai nepagalvijo. Jie apkvaišę savo didžiūma atstovų kaip Steigiamajam taip ir sekančiuose Seimuose ir turėdami valstybės vadeles savo rankose — smaugę visokiais budais pažangiąją visuomenę ir skelbė, kad, girdi, Lietuva turi būti tikrai katalikiška valstybė; ji turi būti antra Kristaus karalystė.

Gi tuo pačiu laiku Lietuvos kaimiečiai pradėjo kitaip protauti ir nežiūrėti, kad per išpažintis sufanatizuotos ir velniais įbaugintos davatkėlės davė Seimams didžiūmas krikščionių demokratų arba klerikalų atstovų, bet sveikesnioji visuomenė pamatė, kad iš klerikalų nieko negalima laukti, tai ir neremia jų politikos. Tas nerėmimas mums aišku tame, kad šiomis dienomis jų organas "Laisvė", kuris buvo vienatinis jų dienraštis, pakratė savo kojas!

Tas Lietuvos klerikalų organo žlugimas, per ką pasirodo Lietuvos visuomenės nerėmimas klerikalų politikos, labai išgąsdino ir Amerikos lietuvių klerikalus. Paimk bent vieną klerikalų laikraštį, visuose atrasi besiliejančias gaudžias ašaras! Gi So. Bostono "Darbininkas" net pats sau stato klausimą: "Kur mes Einame? Reiškia, klerikalai iki šiol, tarytum, buvo neregėji ir tik dabar praregėję pradėjo jie tarp savęs klausinėtis.

Tolesniai "Darbininkas" apverkdamas "Laisvės" mirtį savo numeryje 117, iš spalio 20 d. sako:

"Gi Lietuvos oficiozas "Lietuva" vaikiškai paaiškino, girdi, tikresnės laikraščių susmukimo priežastis esančios šios: netobulas susisiekimas ir per aukštas laikraščių turinio tonas.

Bet keno yra užduotis prižiūrėti, kad pašto valdininkai sąžiningai pildytų savo pareigas, arba tose vietose, kame nėra pašto įstaigos, surasti laikraščius prisijuntimo kitokį budą. Nejaugi Lietuvoje visuomenė nebesusikalba su valdžia, o valdžia su visuomene, ar taip visai viens nuo kito nutolo?"

Aiškus dalykas, kad visuomenė nutolo nuo valdžios. Kaipgi nenutols, kad valdžia vieton skaitytis su visuomene ir rupintis jos reikalais, pati stumia ją nuo savęs. Paklauskim bent vieno Amerikiečio lietuvio, kad ir karščiausio kataliko, kuris lankėsi Lietuvoje, ar jis apsidžiaugė sugrįžęs į tą antrą "Kristaus karalystę"? O nuo kiekvieno gausime vieną ir tą patį atsakymą, kad Lietuvoje nėra taip, kaip privalo būti. Tai kas tam kaltas? Juk patys klerikalai buvo Lietuvos šeiminkinkai per perėjus 5 metus ir jie privėdė prieš to. Pažvelgkime, kad ir į Amerikiečius lietuvius, kas juos atito-

lino nuo Lietuvos, ar ne ta pati klerikalų politika, su savo verstinomis registracijomis?

Tolesniai "Darbininkas" pasistatęs sau klausimą, kur einame? vėl savo:

"Apatija kaip valdžios taip ir plačiosios visuomenės visai apžiojo ir baigia slopinti. Dauguma inteligentiškų Lietuvos spėkų randa sau reikalingu energiją aikvoti kortoms, likeriais ir kitiems galams. Tad suprantama, kad tokie sunėliai nieko neįstengia į laikraščius parašyti, arba ką nors rimtesnio pagalvojus galėtų jie Lietuvos liaudžiai pasidarbuoti."

Čia "Darbininkas" karšia kailį Lietuvos valdininkams, kam jie geria ir kazyruoja. Bet kasžin kodėl nedrįsta pasakyti ir tai, kad šiandieną Lietuvos ministrijose yra ir kunigų, kurie laiko užėmę tas vietas ir taipgi daug laiko sugaišina nuo valstybinio darbo, atlikimui savo kunigiškų pareigų. Tai vat ir aišku, kad tokie žmonės, atstoję į ne savo vietas, ir negali nieko rimto pasidarbuoti, nes neturi laiko, tai paleidžia liuosai vadeles, o maežnieji valdininkėliai neužvelgiami geria ir turi progas laiką leisti prie krupniko ar kazyrų.

Tolesniai, "Darbininkas," kaip visados papratęs girtis savo 99 nuoš. (nors pats vos gyvybę palaiko) jau kalba net apie 100 nuoš. ir negalėdamas atsistebėti sako:

"Bet eikime arčiau prie laikraščių! Lietuvoje turime apie 2 milijonu katalikiškos visuomenės su 1000 kunigų ir keliolika tukstančių pasaulinės katalikiškos inteligentijos. Toks žymus žmonių skaitlius vos vieną dienraštį "Laisvė" turėjo savo aspiracijoms ir idėjai platinti, bet pasirodo, kad ir to vieno jau per daug buvę, mat, visi apsišvietę, ir paskutinį apšvietos šaltinį uždengė."

Va, čia ir aišku, ant kiek yra teisingas klerikalų pasididžiavimas jų dideliais nuosimėciais! Mes žinome gerai, kad Lietuvoje yra didelė didžiūma katalikiškos visuomenės, bet šis faktas parodo, kad ta katalikiška visuomenė toli gražu ne klerikalaiška. Jeigu ta katalikiška visuomenė būtų mačius, kad "Laisvė" tikrai rupinasi katalikystės reikalais, ji butų rėmus ją, bet kad pamatė, kad jai daugiau rupi klerikalizmas ir Lietuvos reikalų tempimas ant savo klerikališko kurpalio, tai numojo su ranka ir "Laisvė" užvertė kojas!

REIKALAUJA CARO.

Tolesniai, klerikalai negalėdami atsakyti ant savo pastatyto klausimo, kur jie eina, reikalauja, kad kas atsirasytų, kufis juos išvestų iš paklydusios klampynės ant kelio tiesos ir štai ką sako:

"Ar mes lietuvių neiname kinų valstybės pėdsakomis; ar mes nesekame rusų tautos obalsį; žingsnis pirmyn, du atgal?!" Kaip negalvok, kaip nesvarstyk, vis vien Lietuvai dar reikalinga geležinė ranka, reikalingas sumanus ir energingas diktatorius, kurs trumpame laike iš lietuviškos tešlos iškeptų lietuvišką beigelį."

Vat ir aiški klerikalinė išpažintis iš viso jų gyvenimo. Čia vargšai patys prisipažįsta, kad jų smegenys tai tik tešla, iš kurios be kitų pagalbos nieko gero klerikais negali nulipdyti. Valdė Lietuvą per penkerius metus ir pagalios politiškai susmukę jau svajuoja apie diktatorius arba carus Lietuvai!

Jeigu klerikalams arba pačiam "Darbininkui" tikrai rūpėtų Lietuvos reikalai, tai tokių pasiulymų neduotų. Jei jie tikrai rupintųsi Lietuvos darbininkų reikalais, kaip, kad skelbiassi, tai nereikalauotų Lietuvai carų. Jie gerai suprastų, kad lietuvių jau gana ilgai gyvena po carų globa ir gerai žino, ant kiek yra skaudi cariška nagaika. Tai kur krikščioniškas demokratizmas?! Kamgi dar veidmainingai skelbtis krikščionimis demokratais? Mes žinome gerai, kad carų arba kitokių diktatorių sostai jau sugriuva, sugrius ir tų jų simpatizatorių, kurie dar laizosi carizmu laikus prisiminę.

Lietuvis kaimietis iš po šimtmetinės vergijos atbudęs pasiraivė ir daugiau nedasileis, kad kokia diktatoriška nagaika plaktų jo pečius. Taipgi lietuvis pamatė, kad iš klerikalų politikos irgi nieko gero negalima sulaukti, tuomi klerikalų smunka, jų organai žlunga.

Mes, Sandariečiai, ir abelnai visi pažangieji Amerikiečiai lietuvių, matydami Lietuvos kaimiečių pirmynžangą, turime jiems pagelbėti. Dabar besitariant Kaledoms suteikime jiems Kaledinę dovaną. Kiekvienas pasiimkime, kaipo užduotį, kaipo Kaledinę dovaną užrašyti savo giminėms arba pažįstamiems iš Amerikos laikraštį "Sandarą," kuri eina tikru demokratinu keliu, o iš Lietuvos "Lietuvos Ukininką" arba "Lietuvos Žinias."

Jie beskaitydami tuos laikraščius per visus metus bus mums dėkingi ir gaus daug sveiko politinio špratimo. Tada pagreitįsime sulaukti tą laiką, kada musų kunigėliai turės aplėisti ministerijų suoloos, o pradės daugiau rupintis Kristaus mokslu, o Lietuvos valstybinį vairą paims patyrę žmonės, kurie sugebės vesti šalį į šviesią ateitį ir be carų arba diktatorių geležinių rankų. Gi klerikalams pastebėkime, kad jie nepamirštų šiuos dainiaus ištartus žodžius:

"Jus neužgnaušit šviesos idėjos, nesurakinsit sparnus minties."

Prašoma Užbaigti Sąskaitos.

Baigdamas savo misiją Amerikoje, kaipo Lietuvos Šaulių Sąjungos atstovas, šiuo labai prašau visas organizacijas ir asmenis, pas kuriuos yra užsilikę Lietuvos šauliams skirtų aukų, neatidėliojant išsiųsti jas Šaulių centro valdybon į Kauną (Laisvės Alėja 26), kad žemiau paduotu adresu.

Asmenys, kuriems buvo siunčiamas "Trimitas" išpardavimui, arba Šaulių Rėmėjų ženkliukai, prašomi yra atsiskaityti.

Lygiu budu labai prašau visų pas ką randasi dar Šaulių Sąjungos "išleistų knygelių "Idėja ir Darbas" paleisti jas, kad ir pigiausia kaina, sulyg savo nuožūros, ir pinigų už jas priduoti tuo pat adresu į New Yorką (Lietuvos konsulataš).

Už mėnesio nuo šio laiko, žadu iškeliauti Lietuvon ir todėl labai svarbu, kad iki tam laikui visos sąskaitos butų užbaigtos.

Šiuo metu L. Šaulių Sąjungos Centro Valdyboj yra jau prirengta spaudon antra, laida knygelės "Idėja ir Darbas," kur tilps apyskaita visų aukų, gautų laike mano buvimo Amerikoje. Jeigu užsilikusios neišsiųstomis aukos, vienam mėnesiu praslinus nebus išsiųstos, tai jos jau negalės tilpti šioje aukų apyskaitoje.

A. Žemaitis.
L. Šaulių Sąjungos Atstovas.
Adresas: Lithuanian Consulat
38 Park Row (Room 1108)
New York City, N. Y.

Kazys ir Dėdė

—Hello, Kazy!.. na, tai, kaip tau einasi, vaike?

—Viskas gerai, Dėdė. Na tai kaip tau viskas, kad atrodai tokis linksmas?..

—O, vaike, filinu gerai: Per-eitą nedėlią būvau kumuose, tai, vaike,, turėjau gerą balių, kur buvo geros naminės, tai kaip įsi-kaušėme, tai net ir šiandie link-sma atsiminti. Taipgi dar biski-turiu su savim, koman, vaike, pas mane į aužą, tai aš tau už-fundysiu už tai, kad tu man daug dalykų išekspleini!

—Labai ačiū, Dėdė! Tulas laikas atgal aš tau sakiau, kad jo-kių "trunkų" neragaunu.

—Tik nebuk kreizy, koman, kaip išmesi porą, tai tuoj pradė-si dainuoti ir jausies visai ki-taip. Mes per krikštynas kaip iš-sitraukėme, tai net auzė skam-bėjo nuo mūsų dainų. Mat, vai-ke, yra spešil padarytas gut stakas.

—Nežiurint, Dėdė, kokis tas tavo "stakas" butų, aš visai jo nenaudoju; geriau, kad vieton man jo siulinimo duotum ramy-bę, o vieton to pasikalbėtume apie svarbesnius dalykus.

—Orait, Kazy. Na tai papasa-kok, kas naujo? Ką rašo gazetės apie seną kontrą?

—Niekio ypatingo, Dėdė. Tik tiek jusų "Darbininkas" pareiškė, kad Lietuvoj yra reikalingas caras ar karaliūs.

—Aš manau, vaike, kad tas butų orait. Kada butų karaliūs, tai, vaike, butų visai kitokia tvarka.

—Taj kokių žvilgsniu tu matai tą gerumą, Dėdė?

—Nagi, vaike, kagi tu gali pa-lyginti karalių su prezidentu? Jau kur karaliūs, tai karaliūs. Prezidentai, vaike, nešioja pa-prastus drabužius ir jų visai ne-gali atskirti nuo paprastų žmo-nių. Na, o karaliai, tai kaip apsi-velka savo karališkus drabužius, tai jau visai kitaip atrodo. Aš apie tai kalbėjau su "Darbinin-ko" redaktorium Pakštas, jis ir sakė, kad karaliūs reikalingas, na o jis yra daktaras, baigęs aukštą mokslą, tai jis žino, ką kalba.

—Gerai, Dėdė, bet atsižvel-giant į tai, ką jusų redaktorius Pakštas yra patalpinęs "Darbinin-ke" ir į dabartinę savo kalbą, tą viską suglaudus kruvon atra-sime, kad pas jus dar vis tebėra vaikiškas protas!

—Atsargiai, vaike, su tokia kalba, nes kaip supykši Dėdė, tai gali būti prastai!

—Tai kamgi reikia pykti, Dė-dė? Tik buk kantrus ir duok pa-aiškinti, o aš manau, kad tu pats sutiksi su mano nuomone.

—Orait, Kazy, klausau.

—Valkuose, Dėdė, yra tokia prigimtis, kad jiems yra tas gra-žu, kas turi kokią nepaprastą spalvą, nežiurint, ar tas daiktas yra kam naudingas ar pragaiš-tingas, bile tik žiba. Tas pats ir su jumis. Tik ką sakei, Dėdė, kad karaliūs yra reikalingas ir

dėl to, kad jis savo apsimaskavi-mu skiriasi nuo kitų, bile tik ap-sikabinėjęs žibučiais. Gi antras dalykas, tai vėl parodo, kad jus dar taipgi vaikišką protą tebe-turite, tai tas, kad jus patys sa-vo protu dar negalite gyventi, jei reikalaujate, kad kas jums diktuoūt.

—Aidonker, vaike, kaip tu no-ri, taip sakyk, bet tu mane nesu-fulysi. Jei apie tai kalbėtų kokis beibė, tai ir aš pasakyciau, kad kreizy pasakymas, na o dabar kada taip sako mūsų gazetės redaktorius Pakštas, tai jis, vaike, šiuur kad žino, ką sakas.

—Gerai, Dėdė. Jeigu jus pa-geidaudami Lietuvai karalių sa-kote, kad jus žinote, ką saką, tai pasakyk man, ką tokis jusų pagedaudamas karaliūs gero ga-lėtų suteikti Lietuvai?

—Tu man, vaike, per didelius klausimus užduodi ir aš galiu gauti kreizy galvą ant jų atsaki-nėdamas. Geriaus aš nueisiu ir paprašysiu mūsų gazetės redak-toriaus, tai jis per gazetę išeks-pleinys. Gi aš tai tiek žinau, kad per pereitą mūsų susaidės mit-ingą mes diskutavome apie tai ir atradome, kad caras ar kara-liūs Lietuvai yra reikalingas, o jei ne, tai bedieviai užvaldys Lietuvą ir mums po gyvenimo. Tik pamastyk, vaike, kas darosi Lietuvoje! Juk bedievybė bai-siausiai platinas; žmonės mūsų gazetų neskaity, tai jau čia blo-gas ženklas. Na o kada bus ka-raliūs, tai tuoj išleis ukazą iš-naikinti bedieviškus laikraščius; bedieviams neduos pamokslus sakyti atsistojus ant bačkų, tada vaike, visi skaitys mūsų gazetės ir mūsų drukarnės nespės drukuoti maldaknyges, nes visi mielsis, kad karaliūs juos nenu-korotų.

—Bereikalingos, Dėdė, jusų svajonės. Geriaus butų, kad vie-ton jų tuščių svajonių pagalvo-tumėte ką geresnio ir naudin-gesnio žmonijai. Juk tu pats, Lėdė, buvai Lietuvoje, kada ten buvo cariška valdžia, ir žinai, ko-kia gerovė buvo šalies gyventoj-am.

—Šiuur, vaike, kad buvau, net ir vaiske slūzijau. Cariška val-džia man, vaike, nepatiko, nes daug sykių mušt gavau.

—Taigi matai, Dėdė, dar da-bar atsimeni, kad gavai pliekti, bet tą dalinai pamiršęs vėl pa-geidauji tokios tvarkos, kad at-sirastų kas, kurs su gera nagai-ka tau nugarą ištaisyty.

—Tai tu sakai, vaike, kad ir lietuviškas karaliūs išleistų to-kius pat ukazus, kokius caras iš-leisdavo?

—Jokio skirtumo nėra, Dėdė. Nežiurint, kokis jis nebus caras ar karaliūs: Lietuvos, Rusas ar kitos kokios tautos, visų vieno-das despotiškas nusistatymas ir engimas šalies gyventojų.

—Orait, Kazy; kad man pasa-kei. Dabar, kada bus mūsų su-saidės mitingas, tai aš pirmas pasiprašęs balso pasakysiu, kad

misteik padarėme taip nutarda-mi.

—Taip ir padaryk, Dėdė. O kaslink neskaitymo jusų laikraš-čių, tai nesirupink. Tegul jus laikraščiai rupinasi vientik ka-talikystės reikalais ir varde ka-talikystės lai nešmeiziu kitus žmones, tai katalikai juos mylės ir skaitys. O dabar, kada pilni vien tik visokių šmeizčių ir sėji-mų neapykantos, tai protaujan-tis žmogus turi jais pasipiktinti.

—Orait, aš tą pasakysiu re-daktoriui, ką tu man sakei, tai gudbai, vaike!

—Keliauk sveikas, Dėdė!

Kritikos žodelis

Gerbiama Redakcija!

Neatsisakykite patalpinti savo laikraščio skiltyje sekancią mano pastabą.

Esu nekartą skaitęs "Sanda-roj", jog šen ten lietuvių koloni-joje yra statomas scenoj puikus šilerio veikalas "Veidmai-nystė ir Meilė", kurį lietuvių kal-bon išvertė P. Norkus.

Sulyginus originalą ir anglų kalboj vertimą su P. Norkaus padarytų vertimu, metasi į akis dideli netobulumai paskutiniam. P. Norkus pastebėjo, jog jo ver-timas yra laisvas, — reiškia ne-silaikyta tiksliai originalo. Bet versti laisvai tokį gražiausį vei-kalą, kaip kad šilerio "Veidmai-nystė ir Meilė" yra jau savaimi-rusidėjimas. Išaiškinti tokį ap-sireiškimą galima vien tuo, kad vertėjas gal nesugebėjo surasti lietuvių kalboj pakankamai žo-džių. Kaikuriuose vietose pakei-sė tiesiog prasmė arba priešin-gai išreikštą negu reikėjo, pav-pabaigoj 18 pusl. Suiza sako sa-vo tėvui: "Aš suprantu tave, tē-ve, aš jaučiu, kaip tu smeigi pei-liu mano širdin..." Originale vi-sai kitaip. Ir angliškai pasakytą: "I understand you father. I feel the knife which stabs my consci-ence." Peilį smeigia visai ne tē-vas, kurs daugiau už viską myli savo dukterį, bet kitokios apy-stovos. Panašių vietų yra pilna, kur vertėjas tiesiog nedovanoti-nai prasidengia. Išties, gražūs šil-erio išsireiškimai pakeisti į nie-kam vertus ir netinkančius visai dailės literaturoj. P. Norkus iš-vertė tą veikalą taip laisvai, jog jis atrodo ne didžiausio vokiečių ir pasaulio dainiaus, bet jo pa-ties.

Jei kada išsisetų pirmoji vertimo laida, tai "Dirvos" vedė-jai turėtų pertaisyti nuodug-niai. O tuom tarpu lošėjams pa-tarčiau, kad jie, naudodamiesi P. Norkaus vertimu, ištaisyty jį kiek galint, ir gražintų pačiam veikalui aplėštą garbę.

Jums nuoširdus M. V.

KIEKVIENAS SUSIPRA TĖS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

L. M. Konservatorija jau atidaryta. Ateik ir pasimokyk dai-navimo ar pasilvink kurį nors instrumentą vartot. Mokslas ir Dailė-muzika reikalingiausi dalykai žmonių kultūriniam kilimui. Civilizuotas žmogus turi suprasti dailę, o ypač muziką. Kad daly-ką supratus — ji reikia mokyties.

Lekcijos duodamos diezomis ir vakarais.

10 Lekcijų dainavimo ar kompozicijos — 15 dol.

10 Lekcijų piano, smulkos, klarneto, korneto ar kitokio ins-trumento — 13 dol. Lekcija duodama kiekvienam skyrum, ½ va-landos ar ir visą valandą, pagal sutarties.

Pinigai imokėk iš kalno už 10 Lekcijų. Mokinsy, praleidęs savo lekciją, ją žudo. Phone 2087-W. Adresas

MIKAS PETRAUSKAS,

769 Broadway, So. Boston, Mass.

DĖKSNIO GALYNGA MOSTIS

kurios visas Pasaulis laukė JAU GATAVA!

DEKSNIO Galinga Mostis išgydo Reumatizmą, Rankų, Kojų gėlimą, Strėnų Skaudėjimą, Šanarių, Nuga-ros, Sprando, Šonų Raumenų gėli-mo, Šaltį ir taip visokius skausmus. DEKSNIO Galinga Mostis, sulgy-naudos Gydymo, yra tiek verta auk-so, kiek ji pati sveria.

Kaina 75c. krautuose arba už 85c. prisiųsime tiesiai iš Laboratorijos. DEKSNIS OINTMENT CO. P. O. BOX 352, Hartford, Conn.

Didelė Naujiena

Ar Jus žinote, kad Baltic States Bankas jau patarna-vo dėl 50,000 žmonių, ir per-siuntė Lietuvon \$2,000,000.00?

Ar Jus žinote, kad Baltic States Bankas jau užsitar-na-vo tokį užsitikėjimą, kad čia laiko sudėję savo pinigus Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija, Lietuvos Bankas, Lietuvos Kredito Bankas, Lietuvos Prekybos ir Pramonės Ban-kas, Latvijas Tautas Ban-kas, New York Valstija, Susivienijimas Lietuvių A-merikoje ir kiti?

Ant to viso remianties, mes patariame visiems, kad siųstų pinigų Kalėdų šven-tėms per Baltic States Ban-ką. Mes išmokame pinigus Lietuvos Bankuose ir visu-se paštų skyriuose. Parduo-dam laivakortes ant visų li-nijų.

Kas pasiųs pinigus dabar per mūsų įstaigą, tai gaus Baltic States Banko puikų kalendorių dovanų.

BALTIC STATES BANK
294 — 8-th Avenue
New York, N. Y.

Permaina Vietos

P. Mikolainis, 53 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y. persikėlė į nuo-savą namą po num. 188—190 Sands Street, Brooklyn, N. Y. (Graham ir Flushing Aveniu karai eina pro duris. Išlipt ant Gold Street) kur agenturos rei-kalai bus vedami po senovei. Vi-sados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
188—190 Sands Street,
Brooklyn, N. Y.

Bell Phone: Oregon 0893-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu

Nelauk ligi to, kuomet jau bus pri-vestas atsigulti. Po sunkiam dienos darbu, savo rankom, kojom ir pečiam autėk pilingviniu!

Žmogus, kuris dirba su savo musku-lais, negali būti sergančiu. Pamėginkit Pain-Expelleriu išsitrinti skaudamas vietas.

Išvengkite skaudamu pečių ir diezian-čių sunarių. Pain-Expelleris palaido sveikus žmones geroje padėtyje!

35c. ir 70c. už bonka aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

A.L.T.S. Kuopų Viršiniku

- ADRESAI.
- 1 Brooklyn, N. Y.
  - A. Mikalauskas, 123-125 Grand St.
  - 2 Shenandoah, Pa.
  - Miss. M. Kudiniūtė, 214 E. Lloyd St.
  - 3 Mahanoy City, Pa.
  - St. Gegužis, 38 E. Main St.
  - 5 Kp., Baltimore Md.
  - K. Keidošius, 613 Redwood St.
  - 6 Silver Creek, Pa.
  - P. Raudonaitis P. O. Bx 151
  - 7 So. Boston, Mass.
  - S. Mockus, 266 Bolton St.
  - 9 Kp., Cambridge, Mass.
  - V. A. Visminas, 7 Broadway Terrace
  - 10 New Haven, Conn.
  - V. Alksnis, 106 View St.
  - 11 Waterbury, Conn.
  - A. Orantas, 512 Wilson St.
  - 12 Lawrence, Mass.
  - F. A. Krncevičius, Sta. 12 BOX 476
  - 13 Kp., Westfield, Mass.
  - M. Zvalionis, 8 White St.
  - 14 Kp., Frackville, Pa.
  - K. Makauskas, 132 N. Balliet St.
  - 15 Bridgeport, Conn.
  - E. J. Šimkus, 36 West ave.
  - 16 Kp., Worcester, Mass.
  - A. Kriaucialis, 81 Endicott St.
  - 17 Grand Rapids, Mich.
  - Greičaitis D., 1425 Hamilton Ave.
  - 18 Cleveland, Ohio.
  - J. P. Garmus, 1329 St. Clair Ave.
  - 19 Newark, N. J.
  - M. Dvareckas, 138 New York ave.
  - 20 Kp., Haverhill, Mass.
  - J. Zavadskas, 62 Margin St.
  - 21 Rochester, N. Y.
  - A. Galinskas, 13 Mill St.
  - 22 Newton Upper Falls, Mass.
  - S. Pačkauskas, 9 Riverside St.
  - 23 Chicago, Ill.
  - K. J. Semaška, 1834 Wabansia ave.
  - 24 Kp., Montello, Mass.
  - A. Jazukevičia, 161 Ames St.
  - 25 Chicago, Ill.
  - K. Vilkevičius, 656 W. 47th St.
  - 26 Portsmouth, N. H.
  - Jonas Peckus, 129 Bartlett St.
  - 27 Pittsburg, Pa.
  - A. Galinskas, 123 N. Mains St.
  - 28 Kp., McAdoo, Pa.
  - J. Matonis, Box 521
  - 29 Detroit, Mich.
  - K. Snuolis, 9515 Cardoni ave.
  - 30 Brooklyn, N. Y.
  - Ed. Zukauskas, 724 Ocean Parway
  - 31 Rockford, Ill.
  - A. Savickas, 1113 Montague.
  - 32 Kp., New Britain, Conn.
  - A. Krušinis, 48 Millard St.
  - 33 Kp., Norwood, Mass.
  - J. M. Pečiulis, 37 Dean St.
  - 34 Dayton, Ohio.
  - Tamas Sakaitis, 251 Alton Ave.
  - 35 Racine, Wis.
  - M. Kasparaitis, 1420 Howe St.
  - 36 Pittsburg, Pa.
  - J. Virbickas, 149 Moultrie St.

NAUJAS IR NAVATNIAUSIAS KNYGŲ KATALOGAS GATAVAS

Visiems prisiųsime dykai.

Reikalaukite tuoj, nes padarėm ligi šiol negirdėtą knygų ir mok-slo išpardavimą, ir parduodam visokias knygas už ½ PUSĖ KAINOS ½

Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausios žmogaus Sveikatos ir ligų sekretus, pirmiau kainavo \$7, dabar — \$3.50.

Didžiausias žodynas lietuviškai-angliškas ir angliška lietuviškos kalby, pirmiau kainavo \$11, dabar — \$5.50.

Dėl kitų knygų reikalaukite katalogo.

MARGERIO KNYGYNAS
2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.
P. S. Agentai: Knygų sezonas jau netoli. Mes duodame baisiai didelį nuosimtį.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Eu-ropiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėji-mo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir vi-sokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir ge-riausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sužėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Lietuvos Albumas

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai vien tik paveikslų įvairių Lietuvos profesiosakų bei veikėjų, bu-tent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dai-lininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kai-kurių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir nau-dinga kiekvienam. Jos kaina tik \$3.50. Reikalaudami siųs-kite ir pinigų adresuodami:

SANDARA,
327 E St., So. Boston 27, Mass.

Lietuviai Amerikoje.

Sugrįžo du Bolševikai

Vienas iš "matuškos" Rusijos, kitas iš Lietuvos.

BINGHAMTON, N. Y. Vargiai rasi kitus tokius žiopiūsus politiškus davatkėles, kaip bolševikėliai: nes jie akiai tiki į žydėlo Trockio barzdą ir į raudonąjį internacionalizmą.

Na, kaip visur, taip ir mūsų miestelyje, čirškėjo it svirpliai, ir visa gerkle išsižioję rėkė: girdi, Rusija įves darbininkiską surėdymą pasaulyje, Rusija mūsų "matuška." Tai gyva bėda su tais smertelnais žmoneliais. Na, o da kaip kada atsibaladoja, lyg čigonas ant kumelės nepraustaburnis Pruseika, ir jo "sunus palaidunas" Bimbaldas, tai jau good-by jų rozumėms! Kaip imsi šokti rusišką kazokėlį savo idėjos tavorščiams, tai net svetainės langai barska. Ir taip pliaukškia, kas tik tai įpuola į jų kvailas galvas. Keikia Lietuvą, nieko gero nemato visame pasaulyje, apat Rusijos. Ak, jus proto prostitutai!

Tulas laikas atgal, vienas karštas Trockio klapčukas, taip kaip višta perekle, Kerslis, buvo nuvažiavęs į bolševikišką "rojų," o antras, Kaminskas, į Lietuvą. Njeko sau butų vaikėzas, kuris sugrįžo iš Lietuvos, tik yra užsikrėtęs bolševizmo apsvaigūliu. Dabar matyt iš jo kalbos, kad jis pagys.

Vieną gražų vakarą, kaip paprastai sakoma, išėjom gatvėn "pažiopsoti." Žiurim pulkas žmonių stovi; priėjau ir aš. Kaminskas sako: girdi, dabar Lietuvoje daug smagiau ir biskuti geriau gyventi, negu kuomet Rusijos buvo pavergta. Girdi, nusiperka pusėtiną ukį, ir gerai gyvena.

Matyti, vienam bolševikui pasidarė bloga ant širdies, kam jis sako, kad Lietuvoje galima gyventi. Suklykė pelėdos balsu: "Koks čiorčas tave vėl atnešė į Ameriką?" — Well, atvažiavau atlinkyti savo giminių, užsidirbti biskuti pinigų, ir vėl grįžti Lietuvon, pageršiu savo ukį, kad ant senatvės turėčiau kur savo žilą galvą priglausti."

Matyti iš jo kalbos, kad jau baigia išsivadėti iš jo galvos įskiepytas rusiškas raugas.

Dabar pažūrėkime ką pasakoją Kerslis, Trockio klapčukas, kuris grįžo iš "matuškos". Sugrįžo labai bėdnas, kaip bažnytinė žiurkė. Sublogęs, nuplyšęs, pa našus į žvilblių baidyklę. Sakote: tegu juos perkunas trenkia, žydams gerai, nes viskas žydų rankose. Rusijos valstiečiai ir darbo žmonės verkia perpuolę ant kelių ir laukia, kad kaip greičiau grįžtų atgal carizmas. Girdi, laisvės jokios žmonėms nėra. Gink Dieve išsistartum priešais kokį žydėlį tai tuo švino kulka gautum pokštį į kaktą!

Matote, ką patyš Maskvos patrijotai pasakoją apie bolševikų terorą. Tas mums ne naujiena, mes tą viską seniai žinome, kad bolševikai yra garbintojai brutališkos įjegos. Mes žinome ir tai, kad Rusijos darbo žmonės priegauti. Kyla klausimas, kodėl mūsų apjakėliai bolševikai to nežino, ir nenori žinoti? Bet vistiek, tas žmogelis Kerslis da negali išsipagiriot iš bolševizmo amžino apskivailinimo. Jis mano, kad kada nors Leninas ir Trockis pagerš Rusijos darbininkiją. Lauk: ar sulauksi ant alksnio grūšių? Mat jiems tas bolševizmas sukasi, sukasi, galvoje, tartum maluno ratas. Ir visas pasaulis tik eina, tik kuliais verčia. Ir daugiau nieko nėra, niekur.

Ponas bolševike! Jeigu važinėsi, kaip tu sakai, kad nori dar

persitikrint, tai važiuok, bet nepamiršk vieno itin svarbaus dalyko: nusipirk čia Amerikoje gerą mašinėlę utelėm gaudyti, nes jų ten per daug yra.

O vietos katalikai iš džiaugsmo tik rankas trina ir gana. Sak, kur jis tau bevažiuos! Žiūrėkit, andai nusipirko maldaknygę ir škaplerius, ražančių, prisirašė prie vyčių, atliko ausinį mokslą, ir all right.

Tai matote, prie ko tarasumas priveda žmones. Iš karštų tikinčiųjų, ėjo išganymo įjeskot pas socialistus, metė socializmą nuėjo pas bolševikus. Ir ten jo nerado. Po visų kančių ir vargų, vėl grįžta kai kurie pas kunigus, su ašaromis maldauja paskutinio patepimo. Vargšai žmoneliai! įjesko ten išganymo, kur jo nėra. Musų tikrasis išganymas ne klerikalizme, ne bolševizme, ir ne socializme, bet moksle ir susipratime. Vaidyčius.

Trockio Tarnai Sukudė

Išsiganę ku-klukų maršavo po Lietuvos vėliava.

CLINTON, IND. Iš šio kampeilio retai kada buna kokias žinutes "Sandaroje," nors čion yra pušėtinas lietuvių burelis. Čia lietuviai yro susisipietę į sekancias draugijas: šv. Kazimiero karaliaičio, Lietuvos Sunų ir Dukterų, Žvaigždės Liuosybės ir Lietuvių Politikos Kliubo 2-ras skyrius. Nors L. P. Kliubas dar jaunas, bet sugebėjo įsitaisyti Lietuvos vėliavą už \$50.00.

Spalio 12 d. (Columbus Day) čion buvo paroda, kurioje dalyvavo visos tautos; lietuviai taipgi neatsilikio, dalyvavo nešdami savo vėliavą. Vienas iš stebėtiniausių dalykų, tai tas, kad jie parodoje dalyvavo ir sekė pasakui Lietuvos vėliavą ir tovariščiai komunistai. Nemanykite, kad tie musų tovariščiai, matuškos "Laisvės" auklėtiniai, žygiavo po Lietuvos vėliava kaip pagerbdami ją, taip kaip daro protingi pasaulio žmonės, visai ne, — jie ėjo todėl, kad sykiu ta paroda buvo ir kaip protestas prieš Ku Kliukus. Va tai jie dėjo to ir maršavo, kad jie kuklukų smarkiai yra išsiganę. Dabar vietos lietuviai įdomauja, kasžin ar Maskvos žydėlių valdžia tik neatsisų per jų matuškos "Laisvės" tarpininkystę jiems kokią "pakutą" sulyg žydiški papročio po tris dienas sėdėti ant pelenų užtai, kad jie maršavo po "buržuazinės" šalies vėliava!

Bet sykiu reikia pastebėti, kad vietos tavorščiai jaučiasi sukudė ir vaikščioja kaip džiovos parbaigti. Mat vargšai pradeda pragrėgti, kad savo veikimu jie atlieka tik tokį darbą, tarytum kulime tuščių šiaudų, iš kurių jokios naudos nėra, tik penėjimas tų, kurie juos fanatizuoja. Kaip atrodo, tai tie musų broliai, kurie yra sufanatizuoti Maskvos agentėlių, sugrįš prie tautinio lietuvių darbo ir visas veikimas žymiai padidės.

Taipgi čion teko girdėti kalbančius, kad suorganizuoti Sandaros kuopą. Puikus ir remtinas sumanymas. Kada sumanytojai pradės darbuotis, tai, beabejo, rasiš daug vietos lietuvių, kurie dėsīs prie Sandaros, nes tai yra kultūrinė organizacija, kurios kiekvienas narys gauna ir organą "Sandarą." Kada sulauksime Sandaros kuopų, tai musų visas tautinis judėjimas žymiai padidės. Man rodos, kad Sandaros kuopą gali sudaryti 5 nariai, jei taip, tai beabejo, kad atsisiras ir daugiau, kurie yra tokios nuomonės. Lietuvos Pilietis.

PASTABA: Sandaros kuopa gali pradėti veikimą susidarius nemažiau kaip iš 5 narių. Kiekvienas narys, priklausantis prie Sandaros, moka mėnesinių mokesčių po 25c. į mėnesį arba \$3 į metus. Už tą mokesčių kiekvienas narys gauna kas savaitė organą "Sandarą" ir už pusę kainos visas Sandaros laidos knygas. Sandara yra politinė ir kultūrinė organizacija. Sandara neliečia žmogaus įsitikinimų, tik ji kovoja už pilną demokratinę laisvę. Tad ir Clintono lietuviai, sudarydami Sandaros kuopą, prisidės prie praklausaus darbo Lietuvai, gindami jos demokratinę laisvę.

Sandaros Adm.

Užgria Bimbos Prašalinimą.

Kooperacija, atsikračius bolševikų, stoja ant kojų.

PITTSBURGH, PA. Spalio 21 d. SLA. 40-ta kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą — išrinkta 9 delegatai į 3-čią Apskr. suvažiavimą. Išnešta užuojautos rezoliucija Pildomajai Tarybai už pildymą įstatų ir prašalinimą Bimbos kaip negeistino tarpe SLA. narių.

Tą pačią dieną vakare buvo Lietuvių Kooperatyvės Krautuvės mitingas, kur pasirodė, kad Kooperacija vėl taisos — mat pasiliuosavo nuo komunistų diktatūros. Nežinau, kaip kitose kolonijose, bet Pittsburgo tai beveik visos draugijos turėjo nukentėti nuo komunistų diktatūros, neiškio nė Maisto Dr-ja, tai yra Kooperacija. Čia buvo susisipietę visi kairieji į komitetai ir pastatė gasperdujų, kurs mažai supranta. Tas pasirodė negeras, mainė kitą ir trečią, kol, antgalo, vėl nepastatytas Aleks. Vainorius, kuris ir pirmiau buvo Kooperaciją gerai išauginęs. Taigi per pusę metų jau atmokėtos praeitų metų visos skolos ir beveik \$500.00 uždirbta, todėl jau niekas apie bankrutą nešneka, ir kurie norėjo parduoti, nesilanko nė į mitingus. Kooperacija da nutarė partvarkyti visus šerinkus, kurie išėmė ant knygutės ir neužsimoka. Kad bus tvarka padaryta su tais, tai Kooperacija da geriau pakils.

Spalio 22 d. L. M. D. Namegerb. A. Račūnas rodė krutam paveikslus iš Lietuvos, globoje SLA. 40 kuopos. Račūnas netik kad gana gražių paveikslų parodė, bet ir gana da pajukino publika su savo išpužiais iš Lietuvos. Žmonijai buvo beveik pilna svetainė — į kokius 300 žmonių, ir visi pilnai užganėdinti. A. Račūnas rodys Pittsburgo aplinkėje gal per porą savaitių.

J. Virbickas.

IŽDO SEKRETORIAUS PATEGELBINŲKŲ RAPORTAS APIE ELLIS ISLAND.

Sekantis raportas apie Viešos Sveikatos Biuro (Public Health Service) darbą ant Ellis Island (iteiktas Eliot Wadsworth, izdo sekretoriaus pagalbininko izdo sekretoriui.

Sulyg įstatymų, Viešos Sveikatos Biuras turi medikališkai egzaminuoti kiekvieną ateivį, kuris įjesko įleidimo į Suvienuytas Valstijas. Apart to egzaminu, Viešos Sveikatos Biuras turi lignonbutį ant Ellis Island, kur visi tie ateiviai prižiurima, kurie nuimti nuo laivų ir dėl ligos negali toliaus keliauti, kurie sulai-kyti dėl patėmijimo, ir kurie serga užkrečiamą liga dėl kurios bus deportuoti. Paskutiniai laikomi lignonbutiuose, pakol laivų kompanijos, per kurias atvažiavo į Ameriką, aprupina sugražinimą.

Per ketverius fiskalius metus nuo karės 1,714,809 ateiviai —

vyrų, moterų ir vaikai — buvo medikališkai peržiurėti, iš tų 58,263 turėjo fiziškus trukumus. Suvirš 1,000 kasmet deportuojama dėl medikališkų priežasčių. Per tą laiką, 42,273 reikalavo gydymo lignonbutiuose ir buvo prižiurėti nuo vienos dienos iki dvejų metų, už tą gydymą laivų kompanijos arba kitos įstaigos turėjo užmokėti. Paprastai lignonbutis turi nuo 500 iki 600 lignonbių.

Medikališkas peržiurėjimas.

Iš 2,000 ateivų, kurie įleidžiami į Ellis Island kasdien, nuo 600 iki 800 medikališkai peržiurimi. Yra specialiai kambariai vyrams ir moterims. Yra penkis gydymojos. Yra paskirta vieta galima egzaminuoti tik 800.

Kitus ateivius, nuo 400 iki 1,400, gydytojai egzaminuoja, kuomet išėina iš laukinio kambario.

Su truputį daugiau vietos, lengvai būtų galima egzaminuoti daug daugiau ateivių. Su daugiau vietos ir tinkama sistema dabartinis štabas galėtų egzaminuoti 2,000 į dieną.

Medikališkas egzaminas yra nemalonus atsitikimas. Ant mažes padarė gerą įspudį gydytojais, kurie vedė tą egzaminą. Galėtų but kelios mažos permainos. Tas palengvintų tą darbą ir tas egzaminas nebutų toks baisus tiems, kurie turi būti egzaminuoti. Pasitariau apie tuos dalykus su Sergeant General Cumming ir jis tuoj apsvartys juos su Viešos Sveikatos Biuro viršinininku ant Ellis Island.

Medikališkas egzaminas ateivių yra svarbus šaliai. Nerekomenduočiau palengvinimą to egzaminu, nes aišku, jog visi ateiviai turi būti egzaminuojami.

Lignonbutis.

Lignonbutio veikimas yra svarbus. Tam tikslui pastatyta du namai. Vienas chirurgiems medikališkas dalykams, ir kitas dėl užkrečiamų ligų. Gerą įspudį padarė tie namai su organizacija, parankumais, ir skyrių, kurių ir kitų kambarių švarumu. Gerai būtų turėti kitą namą darbininkams.

Visuomet bus reikalas prižiurėti ateivius, kurie apserga, kuomet jau įleisti, abejotinus atsitikimus, kurie reikalauja patėmijimo ir deportacijos atsitikimus. Bet tas lignonbutis darbas galėtų but žymiai sumažintas, jeigu ateiviai būtų atsargiai peržiurimi prieš išplaukiant iš Europos.

Mes visi žinome, jog bepročiai ir užkrečiamomis ligomis sergantieji nebuna įleidžiami. Ir todėl tų kelionė visai bereikalinga. Toki atsitikimai tik apsunčia darbą ant Ellis Island. Gal būtų gerai paskirti bausmę iš tukstančio arba dvejų tukstančių dolerių, kurių laivų kompanijos, kurios veža tokį ateivį turėtų užmokėti. Tas sumažintų liudnus atsitikimus.

Generaliai patėmijimai.

Darbo Departamentas supranta, jog padėjimas ant Ellis Island būtų geresnis, jeigu turėtų užtektinai pinigų tam tikslui. Viešos Sveikatos Biuras nereikalauja daugias pinigų, tik daugias vietos.

Ellis Island paeina po Darbo Departamento priežiura. Kad gauti daugias vietos Viešos Sveikatos Biurui, Darbo Departamentas turėtų padaryti tokį paskyrimą. Rodos nėra atliekamos vietos ant Salos, kuri galėtų buti suvartota medikališkas darbui. Tokiu budu tik būtų galima pribudavoti prie dabartinio namo. Tas pasilieka Darbo Departamento rankose. Bet Super-ising Architect turėtų planuoti ir pabudavoti tą pridėjimą.

Rekomenduojau, kad Darbo ir Iždo Departamentai susivienyje paskirtų pinigų užmokėti pabudavimą tokio pridėjimo. Kad nors ir būtų laikinas.

Atvažiavimas ateivių visuomet augs. Yra svarbu įleisti tin-

kamiausius. Ir todėl mums reikėtų sulaukyti protiškai ir fiziškai netinkamus, kuomet tik privažiuoja Amerikon. Mums svar-

bu turėti kogeriausią medikališką egzaminą, ir kuogeriausius darbininkus ir parankumus.

F. L. I. S.

Sauvaliavimas.

(Rašo A. B. Strimaitis).

Laukas gimė,
Laukas dvės.
Taip ir su kunigu
buk atsargus!

Sauvaliavimas gimdo miniose nepasitikėjimą. Kuomet visuomenės darbuotojas, nesiskaitydamas su visuomene, pasielgia savotiškai, jį teisia viešoji žmonių opinija, ir sulyg prasakaltimo baudžia.

Jei pavienis asmuo pasiglemžia ne jam priklausomą turta, ir tampa pagautas, tai tampa tapudyti į šaltąją apmąstymui savo padarytų drąsių žygių. Toks asmuo nubaustas kalėjimu yra diskredituojamas žmonių akyse ir atliekęs savo pabaudą neturi pasitikėjimo niekur. Žmonės žino, kad tas asmuo vertas vaktavimo, jenkiasi su juimi turėti kokius nors reikalus.

Musų gyvenime atsitikimų nestyga. Viešose įstaigose, izdieneose, paštuose, bankiniuose konturose pastatomi ištikimiausi žmonės, kurių charakterius ištiriamas nuo pat mažens; pasirodo esą teisingais, pilnai pasitikėtiniais, per keletą metų tarnauja prie finansinių transakcijų, ima ir padaro klaidą — pasisavina svetimą turta. Žodžiu kalbant garantijos negalima dėti kad ir už teisingiausį kartais žmogų. Bet kaip aukščiau minėjome, toks žmogus kartą pagautas vaggystėje, nustojęs pasitikėjimo pažįstamų žmonių tarpe, palieka be vertės. Kaip mes žiurime į viešųjų darbuotojų sauvaliavimus, kurie bemaž galima prilyginti pasigrobimui ne savo turto?

Jau ne kartą buvo įrodymų, kad Amerikiečių lietuvių visuomenės buvo suvilta. "Lietuvos Gelbėjimo Fondo" viršinininkai paskirstė surinktas aukas karėjų nukentėjusiems bada kenčiantiems belaisviams ne sulyg aukotojų noro. "Tautos Fondas" sunaudojo pinigų filijų kuriuimui, surinkti Lietuvių dienoje pinigai nepasiekė savo tikslo. Centralis Komitetas pasielgė savotiškai su aukomis. Tai didesni sauvaliavimai. O kiek yra smulkių apgavysčių? Surinkta numerata leidimui knygu, laikraščių, laike karės pajieškojimui giminių, informacijų biurams, — kas viską gali suskaičiuoti?

Šiomis dienomis paaškęs dar vienas sauvaliavimas su Amerikiečių aukomis. Lietuvos patrijotai, ištikimi visuomenei darbuotojai: buvęs pirmuoju Lietuvos prezidentu A. Smėtona ir progresyviškas visuomenės dvasinių reikalų aprupintojas moderniškasai kunigas Tumas, savarankiškai sunaudojęs Amerikiečių suaukotas pinigus, Klaipėdos krašto vadotei. Šitai mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas, susidedąs iš patikėtinų asmenų, Martyno Jankaus, Jurgio Lebarto, Viliaus Šaulinskio, šaukiasi prie Amerikiečių pagalbos ir guodžiasi, kad viršminėti asmenys — Smetona su Tumu, apskriaudė ant 70 tukstančių litų, paskirdami rytiečiams. Jei viršminėta aukų suma nuėjo paramai rytiečių, tai dar šokis-tokis pasiteisinimas, iš sauvaliavimo. Bet jei tiesa, kad sunaudota leidimui partijinio kelių asmenų laikraščio, tai prasakaltimas nedovanotinas, ir visuomenė, ypatingai aukotojai, turi prasakaltėlius bausti savo opinija. Bausmė turi buti ta, kad pareikšti savo nepasitikėjimą netik Tautos Fondui, netik kunigui Tumui su Smetona, bet abelnai visai kleri-

kalų klikai, nežiurint, ar kas iš Romos agentų save vadintų modernišku, ar būtų pilnai jezuitiškas cinikas, kaip antai kun. Bumša, Garmus, etc.

Amerikiečiai Lietuviai! Mes neprivalome atšalti nuo Lietuvos reikalų, neturime numoti ranka ant visko ir uždaryti savo kišenių, užnuodyti savo širdies jausmą Lietuvos reikalams dėlei nevykusio vieno ar kito atsitikimų. Juk nevisos musų aukos nepasiekė to tikslo, kam buvo aukojamos; imkim "Lietuvos Nepriklausomybės Fondą." Buvo surinkta arti šimtas tukstančių ir kiekvienas centas nuėjo nepriklausomybės reikalams; niekas negali pimesti, kad aukos buvo sunaudotos partijiniems kokiems tikslams. Lietuvai tapus nepriklausomai, atiduota visuomenei atskaitos ir fondas likudotas.

Dėlo to dabar, kuomet Lietuva jau yra nepriklausoma, tai Lietuvos politiniai reikalai nei kiek nesumažėjo. Klaipėdos kraštas prijungtas prie Lietuvos, kuri mes skaitome dideliu laimėjimu, tik politiniais keliais einant. Sandarietis pil. A. Ivaškevičius savo finansais ir ypatingais diplomatiniais gabumais nemažai prisidėjo prie atgavimo Lietuvai Klaipėdos krašto. Politiniai akcijai pinigų yra neapsakomai reikalinga; jei tik būtų finansinių įjėgų, tai nėra mažiausios abejonės, kad trumpame laike sostinė Vilnius būtų atvaduota iš musų priešų rankų. Dėlo tuo prie kiekvienos progos rinkime aukas politinei akcijai. Tam tikslui juk mes turime Amerikoje pilniausiai patikėtiną organizaciją

"Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara," kuri yra įkūrusi "Politinį Iždą." Ši organizacija kontakte veikia su Lietuvoje organizuotais žmonėmis, su Lietuvos Valstiečiais Liaudininkais. Aukos surinktos politiniams reikalams bus sunaudotos tiems reikalams, be sauvaliavimo, nes organizuotos minios darbai nepriylgsta pavienių asmenų darbams.

Tad kur tik aukos bus renkamos Klaipėdiečiams, ar Vilniečiams, ar kokiais kitai politiniai akcijai, siųskite Politiniam Iždui, o ne pavieniems asmenims, ar laikinai susitvėriantiems kokiems komitetams, priekurių rinkimo neprileidžiama organizuotoji visuomenės dalis.

KAIP SENIUNAS VEŽE SUKONFISKUOTĄ DEGTINĘ.

UŽBALIAI, Vilkaviškio apsk. Užbalių kaime buvo paimti net 3 "bravorai" Balčiunaičio, Nevedomskio ir Girnevičienės, kurie sumokėjo per teismą po 1700 litų ir gavo dar 3 mėnesius kalėjimo.

Iš vieno bravoro seniunas Savickas vežė stoiką 8 butelius degtinės, tačiau sutikęs kaimynus pakelyje su kaimynais 4 butelius degtinės ištuštino.

Nepristačius visų butelių, buvo užvesta byla. Seniunas gavo 3 savaites sėsti ir 300 litų užsimokėti. ("L. U.")

PAKRUOJUS, šiaulių apskr. Čia vietos Blaivybės Draugija turi įsteigusi dvi aludes ir vieną traktierių. Valsčiaus savivaldybė irgi neapsileido — įsteigė savo traktierių. Tokiu budu ačiu Blaivybės Draugijai ir savivaldybei turime net keturias girtybės įstaigas. Atrodo, kad blaivybė platinama stengiantis išgerti kuodaugiausia degtinės, kad jos mažiau būtų ir žmonės, neturėdami ką gerti, blaivētų.

T.M.D. Reikalai.

ZVILGIS Į TMD. SUSIJUNGIMĄ SU KULTūros BENDROVE LIETUVOJE.

Amerikoje lankantis Kultūros Bendrovės atstovui, pil. K. Bielinii, buvo suaukta pažangiųjų visuomenės darbuotojų konferencija New Yorke, kurioje p. Bielinis gyvu žodžiu apibūdino Kultūros Bendrovės tikslus, iš ko pasirodė, kad Kultūros B-vė Lietuvoje įsikurusi lygiais tikslais kaip ir Tėvynės Mylėtojų Draugija Amerikoje. Tikslas yra visiems TMD. nariams seniai žinomas — leidimas ir platinimas grynai bepartvių mokslisų raštų.

Sitoje konferencijoje plačiau išsiaiškintus dalykams, aš pasiūliau dienos programon išgvilteni visapusiškai, ar nebutų galima sujungtomis spēkomis susidėjus kruvon Tėvynės Mylėtojų Draugijai Amerikoje su Kultūros B-ve Lietuvoje, vartyti liaudies švietimo ir kultūros darbą paskmingiau, nes abi organizacijas principu niekuomi nesiskiria. Tam tikslui buvo net ir komisija išrinkta, bet lig šiam laikui nieko nesigirdėti iš tos komisijos darbuotės.

Grįžęs Lietuvon, p. K. Bielinis pasikalbėjęs su kitais nariais Kultūros B-vės, atsiskaukė prie TMD. Centro Valdybos, kad šį klausimą pati Centro Valdyta išspręstų. Sekretorius p. J. Sekys paleido sprendimą krivulės keliu ir kuomet ta krivulė pasiekė mane, jau buvo trijų narių nuomonės: Sekretoriaus nuomonė kad jungtiesi su Kultūros B-ve, pirmirinko ir vice-pirmirinko prieštaraujančios nuomonės.

Man perskaicius visas tas nuomones Kultūros B-vės atsiliepiama, jos statuta ir prikergtą kataloga Kultūros B-vės knygy, bei peržiūrėjus sarašą vardų įkurėjų Kultūros B-vės, matau reikalą pridėti savo nuomonę, tariant žodį su platesniais argumentais.

Man atrodo, kad Kultūros B-vės paduotojo atsiskaukimo atmeti negalima, argumentuojant, buk ši organizacija yra skirtingos nuomonės žmonių rankose, arba aiškiau pasakius, Kultūros B-vės obalsis socialistiskas, o TMD. tautiskas. Argumentuojant apie skirtingumą nuomonių, butinai reikalinga apčiuopiamų faktų parėminui argumentu, to nepadarant, argumentai neturi vertės. O vienok musų organo skiltyje jau buvo nepamatuotų argumentų, iš kurių negalima pasinaudoti, įtikinimui savęs, kad TMD. nevėta kooperuoti su Kultūros Bendrove. Kas iš Amerikiečių, TMD. narių, nepažįsta p. J. Vileišio? Jau jeigu ignoruotumėm p. K. Bielinio ir Kultūros B-vės atsiskaukimą ir jos statutą, tai sulgy rekomendacijos gerb. Vileišio, TMD. turėtų įieškoti progos susilieti su Kultūros B-ve kruvon, kad pasižymėti kultūros darbais Lietuvoje, kaip kad musų pionierių TMD. tvėrėjų troškimai buvo, iš Amerikos Lietuvon nešti kuodaugiausiai šviesos į aptemdintus Lietuvos kampelius, tuomet dar po caro juodojo arelio sparnų prispaustus.

Tiesa, nuo įkurimo TMD. laikai atgabeno naujas aplinkybes; šiandien Lietuva nepriklausoma. TMD. nariai galime pasidžiaugti ir savais darbais, kuriuos visgi prisidėjome prie palaikymo Lietuvybės, kad ir mažoje delelėje musų žmonių. Lietuva dabar nepriklausoma, bet toli gražu ne laisva. Lietuvos liaudis gyvena netik ekonominėje ir politinėje vergijoje, bet svarbiausiai, ji gyvena proto vergijoje. Tad TMD. darbu našumas, liaudies švietimas, kulturinis, šiandien yra nemažiau reikalingas kaip kad caro laikuose. Dėlto jei norime

pagerbti TMD. pionierius, norime ir toliau nešti garbingą TMD. nario vardą, neprivalome apsirubežiuoti vien pačių savo rauda, užsimokėti metinę duoklę, išsileisti tik sau tiek literatūros, kiek musų iždas išneša ir išleistoms knygomis pasidalinę savo tarpe, didžiūtojis, kad mes esame TMD. nariais, nieko neudodami nei musų Tėvynei, nei gi net pašaliniams žmonėms.

Dėlto mums reikia surasti būdus kaip galime vesti liaudies švietimo darbą koplačiausiai.

Bet kuomet buvo bandyta suėiti kooperacijon su Kultūros B-ve, vienam darban, tai atsirado skirtingos nuomonės. Man rodos, ar nebus tik dėlto, kad iš pat karto nebuvo ir nėra paduota praktiško plano, kurs butų aiškus. Todėl aš nuo savės pridėsiu šitai kokį pagerinimą:

1. TMD. sueina sąryšin su Kultūros Bendrove leidimui ir platinimui moksliskos įtalpos knygy.

2. Kultūros B-vė suranda autorius, kurie pagamina atatinokamus raštus (pageidaujama originalu) pirm spaudinimo duoda TMD. literatiškam komitetui peržiūrėti. Jei bus pripažinta tinkamais TMD., duoti spaudon Europoje.

3. Kiekvieno veikalo spaudinti tokį skaitlių egzempliorių, koks gali buti iskalno permatomas, kad bus galima išplatinti, bet nedidesnis skaitlius kaip 10 tukstančių pirmos laidos.

4. Rašytojams honoraras ir spaudinimo bei ekspedicijos lėšos, turi buti mokamos per pusę, abiejų organizacijų.

5. TMD. turi gauti 2 tukstančių egzempliorių, kiekvieno tokio sutartinio leidimo.

Pastaba: Kultūros B-vei pasiliktu 8 tukstančiai egzempliorių, arba kitais žodžiais kalbant, TMD. priklausanti likusi dalis 3 tukstančiai, paliktų pridabojimą spaudos, kontraktų, etc., kas Kultūros B-vės dalį lėšų sumazintų žemiaus leidimo lėšų. Tokiu budu Kultūros B-vės leidiniai kokie pasiliktu nuo premijų, butų galima išstatyti rinkon pigesnėmis kainomis ir išlaikyti kompeticiją su privačiais knygy leidėjais.

6. Kultūros B-vė kol kas matoma negalėjo išleisti stambesnių veikalų, kas TMD. nėra pageidaujama, nes TMD. noru yra atžymėti musų literatūrą gražiais stambesniais leidiniais, bet kad susilietu su Kultūros B-ve, manau galėtų išleisti ir stambesnius veikalus, gi brošiūrėles ar netinkamus TMD. raštus lai Kultūros B-vė leidžia, be susidėjimo su TMD.; taip pat TMD. gali leisti mažesnius veikalus neobliguota nuo Kultūros B-vės.

Šitai susitarus leisti didesnius veikalus, TMD. nereikalinga butų turėti savo atstovas Lietuvoje, nes nebutų reikalo. Jeigu butų kuomi mainytis su Kultūros Bendrove, Centralinės įstaiogos visas transakcijas turėtų atlikti.

Pardavinėjimas Kultūros B-vės pajų neprivalo buti uždėtas TMD. nariams priverstinai, kas ištesės, gali užsirašyti liuosnoriai.

A. B. Strimaitis, TMD. Iždininkas.

KUR APSNUDE KUOPOS.

Binghamton, N. Y. Čia yra TMD. 15 kuopa. Nuo pradžios susitvėrimo iki 1921 metų miniosios kuopos nariai buvo labai darbštūs ir pasižymėję musų kulturiniuose darbuose. Išvažinėjus tai Lietuvon, tai kitur energingiems ir dirbantiems musų tautos reikalams nariams kuopa aptilo ir jau nuo 1922 metų kaip ir nieko nesigirdėti. Rodos kuopos valdybos narys sek-

retorius Feliksas Vaitekunas yra darbštus ir energingas. bet paskutiniuose laikuose Centru neanteikia žinių ir narių mokesčių nebeprisistūnčia. Labai malonėčiau, kad vietos nariai suauktų kuopos susirinkimą. kolektyvūto mokesčius ir susineštų su Centru. Iš Centro gausite naujų knygy, ypač dabar, kada jau baigiame spaudinti pirmąjį tomą Wells'o Pasaulio Istorijos, kad kiekvienas narys pasistengtų laiku užsimokėti ir įsigyti gerų raštų, nes kas nepasistengs laiku užsimokėti ir gauti Wells'o raštus, tai jau vėliau užsimokėję negalės gauti pirmojo tomo.

Kada buvo rengiamas p. V. K. Kačkauskui TMD. reikaluose maršrutas buvo nukirta diena ir Binghamtone, bet kuopos valdyba atsiskaukė tik keliomis dienomis prieš prakalbas, taigi ir Binghamtoną reikėjo pralenti ir vėliau meldžiau kuopos, kad ji pat pasistengtų parengti agitatyves dėl TMD. prakalbas, bet ar ne, man nežinoma. Aš ir dabar melsčiau 15-tosios kuopos pasidaruoti dėl TMD. reikalų ir kiek galint gauti naujųjų narių ir taipgi stengtis, kad senieji nariai kuodaugiausiai darbuotus.

Pittston, Pa. Kuopa (Nr. 24) susideda tik iš 7 narių. Galima butų tokioje kolonijoje turėti daugiau narių, jei visi nariai pasistengtų nors po keletą narių prirašyti prie kuopos. Čia gyvena pasižymėję musų piliečiai: J. Kazakevičius, T. Paukštis, A. Galinskas. Jiems pasidarbuojant kuopa galėtų išaugti į keletą dešktų narių.

Shenandoah, Pa. 25 kuopa susitvėrė 1919 metais iš 30 narių ir buvo stipri darbuose su pabaiğa 1920 metų. Nuo 1921 metų apie Shenandoah lietuvius nieko negirdėti. Net keletą kartų teko oigane paskelbti, kad atsiskauktų kuopos valdybos nariai, nes visa siunčiamoji korespondencija grįž davo atgal. Paskutiniu laiku teko keletą kartų kreiptis pas žinomus piliečius: A. F. Bridicką, bet ir tie neatsiskaukė. Ar gi neatsiras Shenandoah lietuvių, kurie atgaivins TMD. 25-tąją kuopą?

Thorp, Wis. Čia yra tarp lietuvių ukininkų TMD. 26 kuopa. Ją palaikė jau nuo seniai žinomi musų veikėjai: Mikolainis, Kavaliauskas ir Kurtinaitis, bet nuo 1922 metų jau apie 26-tąją kuopą nesigirdėti. O butinas reikalas, kad viršpaminėtieji nariai sukurstų ir susiėję apsvarstyti musų kulturinius reikalus atgaivinti TMD. kuopą ir kuogreičiau prisijustų mokesčius.

Chicago, Ill. 27 kuopa nuo pat jau senų laikų buvo pavyzdinga, stipri ir skaitlinga nariais kuopa. Ji darbuose net iki 1922 metų. Kuopos sekretorius p. J. Vaišvilas dažnai susinešdavo su Centru, bet pastaraisiais laikais jau aptilo ir mažai girdėtis. Labai geistina, jog čikagiečiai neapsileistų ir 27-tąją TMD. kuopą atgaivintų ir pastatytų ant tų pačių kojų, koki ji buvo iki 1922 m.

Wilson, Pa. Trys metai atgal 29 TMD. kuopa, Wilsone buvo, nors nariais nelabai skaitlinga, bet turėjo 10 gerų narių ir darbuose kiek tik galėdama. Nuo 1920 metų apie ją jau nieko nesigirdėti ir dargi nepraneša Centru kas per priežastys, kad nariai nemoka mokesčių? Čia buvo darbštus lietuvių reikaluose narys p. M. J. Seniunas. (Bus daugiau)

SANDARIEČIAI! PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ" IR PRIKALBINKIT NAUJŲ SKAITYTOJŲ, BEI UŽRASŲKITE SAVO GIMINEMS

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Suame skyrjuje mes laikom nuo laiko gvildentime reikalus žmonių būslanoms motinoms ir motinoms jau kūdikių.

Kūdikių aprūpinimas ir penėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimynai ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariškai laikotarpiais atvirai ir laisvai pergvildinti.

STRAIPSNIS XXVI.
Zindancios motinos turi but atsargios. Zindymo laikotarpiu motina neturėtų persidirti. Dažnai motinos, kurios iš pradžių turi užtekinai pieno, randa, kad jis mažta kuomet jos sugrįže prie namų darbo. Kitos motinos turi sunkiai dirbti zindymo laikotarpiu, bet darbas turėtų buti laipsniškai sukinamas. Didžiama motinų tik po šešių savaičių tegali buti pilnai stiprios užsiimti darbu. Su šiuo laiku pieno tekėjimas pilnai nusistato.

Reikia vengti nuovargio nuo persidirbimo, pasisilint laike darbu. Dažnai pagulint penkis minutes kas valanda duos motinai progos daugiau darbo atlikti negu kitaip, kad daugiau galėtų atlikti. Kad gavus daugiau pasilsio, gerai yra motinai penėti vaiką atsilošus arba pusiau gulint. Tas duos jai 15 ar 20 minučių pasilsėjimo kas keleta valandų. Nei motina nei kūdikis neturėtų užsusti pirmą penėjimą visai pabaigtas.

Pasibovijimas.
Kuri nors forma pasibovijimo, pasilinksinimo arba pasismaginimo yra reikalinga kiekvienam. Per sąžiningą motiną, kuri buna stuboje nuolat sergėdama savo kūdikį, nedaro geriausia dėl savo kūdikio. Būvimas ant oro ir smagus pasibovijimas kuris neuovargina, bet palaiko motiną su kūdikiu linksmaime tpe, yra abieme labai naudingi. Reikia vengti rūpestio, pykčio, ir stiprių susijudinimų, kadangi jie įtakuoja pieną. Motina turi pramokti save sukontroliuoti ir reguliuoti savo gyvenimą dėl gerovės savo kūdikio.

Saulė yra didelis gvadytojas. Nesunkūs mankštinimai ore ir ant saulės, ypatingai ėjimas, reikalingi gerai motinos sveikatai ir jos nervų ramybei. Jei motina turi daug darbo atlikti stuboje, ji neturės daug spēkos pasivaikštinėjimams, bet visgi ji turėtų nusistatyti praleisti tulą dienos dalį ant oro. Motinos, kurioms patinka smagūs ėjimas, ras pasivaikštinėjime gerą mankštyną. Tik nereikia nuvargti. Daržų prižiūrėjimas labai geras jei ne pervirs.

Stuboje irgi reikalinga šviežias oras lygiai motinai, lygiai kūdikiui, tad miegami ir gyvenami kambariai turi buti gerai išvėdinti.

Jokiam kūdikiui nėra reikalo buti auka taip vadinamų kūdikiystės ligų. Jei jo kunas yra pirmos klesos padėty, jis jau gamtos yra aprūpintas su ginklu. Tik tada kada jo kunas padėd nedapenėjimas jis lengvai ligų pagriebiamas. Bet kiekvienas kūdikis gali pilnai atsigauti jei aprūpintas su tinkamomis sveikatos sąlygomis. Apšaukojas maistas yra geriausias sargas. Priedant Borden's Eagle Pieno prie jusų kūdikio kasdieninio valgio, galėsite buti tikri kad jo kunas gauna reikalaujamą kiekį sotumo. Jusų kūdikis turėtų gauti du šauktus Eagle Pieno kasdien apart kitų valgių. Atmiežk du šauktus Eagle Pieno su trimis ketvirtadaliais puodelio šalto van dena. Kiti vaikai labiau jį mėgsta su ginger ale, vaisių sunkomis, ar suplaktu kiaušiniu ir skakoniū.

Skaityk šitus straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Ruffles
Trindamas su Ruffles Ištinski Pleiskanus Lauk.

Niekti, niekti visą dieną — jus net stebėtis iš kur ty pleiskanų tiek jumi! Jūs daugiau jus kanvės, juo daugiau pleiskanų ismola iš jusų galvos, sutėria jusų drabužius, doro nemalonumo kiekvienam arti jus esančiam, ir vis neapsakomai niekti!

Ruffles
Tai prakalins. Ruffles yra toniku galvos odai ir plaukams. Ruffles yra pleiskanų naikintojas su puikiomis pasekmėmis.

Ir tame nėra jokios paslapties. Ruffles yra sudarytas gabūn ir patyrusių chemikų, kurie išleido formulu specialiai parūškta smaikinimui pleiskanų perų — ir Ruffles atlieka savo darbą.

Pamėginkit bonką Ištinkit truputi Ruffles į savo galvos odą kasdien apie per savaitę laiko. O kuomet pleiskanos jau išnyks, tuomet naudokite kartus nuo karto ir pleiskanos jus daugiau niekuomet nekanksin! Tik 65c. už bonką. Galima gauti aptiekose.

F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

KREIPDAMESI Į BILE IŠTAIGĄ, FIRMĄ AR ŠIAP BIZNIERIŲ, PAŽYMĖKITE, JOG SUZINOJOTE "SANDARĄ"

KODEL Visiems REIKIA Skaityti "TELEGRAMAS"

Jis savo Turiniu yra Tikras Lietuvių Laikraštis. Jis Tikrai Rupinasi Plačios Visuomenės Reikalais. Jis yra Tikras Apšvietos Šaltinis. Jis yra Uolus Musų Tautos Gynėjas. Jis yra Pilnas Įvairių, Įdomių Straipsnių ir Žinių, ir Jis yra Pigiausias už visus kitus musų laikraščius, nes Jo prenumerata TIK \$1.00 metams.

UŽSIRAŠYK JĮ ŠIANDIEN!

TELEGRAMAS
666 WEST 18-th STREET, CHICAGO, ILL.

PASISKUBINKIT UŽSIRAŠYTI "DIRVĄ"
Nuo 25-to numerio "DIRVOJE" spaudinama garsaus viso pasaulio literaturoje Eugene Sue Romanas antgalviu "Amžinasai Zydas." kaina metams \$2.

NAUJAUSIOS KNYGOS IŠ LIETUVOS
Tik ką gavome naujų knygy iš Lietuvos.

1) Kurybos Keliai, iliustruota, kaina \$1.; 2) Gaigės, dvi mėnesinis žurnalas, iliustruotas, NN. 1 ir 2, kaina po \$1; 3) Kauno miesto albumas, 54 paveiksai Kauno, kaina \$1; 4) Traukinys, Juozo Tyšliavos eilės, kaina 25c.; 5) Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų, Julio Verno, su Kalpoko polėtais paveiksiais, kaina \$1; 6) Ant Politikos Lakų. Politinio šaržo Albumas 35 spalvuoti paveiksai. Piešė Ad. Varnas, tekstą parašė Vaižgantas, kaina \$2. Agentams nuleidžiame nuošimtį. Reikalaujame agentų visuose miestuose. Geros sąlygos. Smulkesnis aprašymas telpa "Dirvoje." Užsakymus su pinigais siųskite sekančiu adresu: "DIRVA" 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos. Pomirtinės skyritys — \$150, 300, 600 ir 1,000. Pašalpos skyritys — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę. platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Dideles Dovanos

Laikraštis "VIENYBĖ" eis TRIS SYK SĄVAITEJE pradedant su RUGSĖJO 1 D., 1923 M. Prenumerata nuo naujų metų \$4.00. Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĖ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d., 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d., 1924 m. Tik tam laikotarpyje bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. — \$1.50 vertės naudingų ir gerų knygy pasirenkant iš 6 grupių.
2. — Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĖ" aut metų tam metinė prenumerata TIK \$3.50.

Adresuokite:

"VIENYBĖ"
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. **NAUJIENAS** leidžia darbą žmonėms darbo žmonėms. **NAUJIENŲ** Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos **NAUJIENAS**. **NAUJIENŲ** kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS
1789 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

UKRAINIEČIAI PROTES-TUOJA.

Bostono Ukrainiečiai pasiuntė protestą majorui Curley, reikalaujanti, kad lenkų generolas Haller nebūtų priimtas, kuris greitai laiku čion mano pributi. Laiške pasiūstame majorui jie sako, kad gen. Haller yra paveręs 5,000,000 ukrainiečių po Lenkijos jungu. Po protestu pasirašo kunigas Joseph Peleacovich ir parapijos sekretorius C. Smolchuck.

Lietuvių draugijoms bei šiaip organizacijoms, taipgi reikėtų pasiūsti majorui tokius pat pareiškimus link užgrobimo Vilniaus ir tenatinio lietuvių teroro. Ar nebūtų reikalas, kad Bostono lietuviai tame reikale sušauktų visuomeninį susirinkimą ir ar tas gelbės ar ne, kad pasiuntus miesto majorui protestą. Tegul Amerikonai mato, ant kiek lenkai yra neapkenčiami už jų kruviną terorizmą kaimynų tautų.

K. J. Paulauskas.

WASHINGTON ELM NULUZO

Spalio 26 d. popietį, prie Mason St. ir Concord Ave., Cambridge, Mass. viesula nulaužė dviejų šimtmečių senumo istorinį medį vadinamą Washington Elm (Washingtono Skirpstas). Šis medis yra istoriškas tuomi, kad generolas George Washington, pirmas Suvienytų Valstijų Prezidentas, turėjo po tuom medžiū pirmutinę komandą savo kareivių Sukilimo Karėje. Po nulūžimui už kelių minučių buvo apstotas Harvard ir Radcliffe studentų ir vietos apielinkės gyventojų. Medis yra saugojamas policijos. Profesorius Carroll W. Doten, Cambridge'aus Park Commission pirmininkas, tame reikale sušaukė specialią pasitarimą, ką daryti su tuom medžiū. Pasitarime nutarta, kad medis būtų supiaustytas į 50 šmotų ir po vieną šmotą duoti 48 valstijoms, sujungtoms George Washingtono, taipgi Alaskai ir Washingtono, D. C.

NELAIMĖS SU AUTOMOBILIAIS.

Pereitą sekmadienį Mass. valstijoje automobilių nelaimėje liko užmušta 2 moterys ir vyras, taipgi 11 sužeista.

ARESTAS DEL MUNŠAINO.

Cambridge'aus policija padarė kratą tulo William Zadydas name, 17 Harrison ave., ir areštavo už laikymą munšaino.

APIPLĖSĖ ANT \$1,800.

Trys ginkluoti plėšikai įėjo į Kenmore Restauraciją ir savininkui grąšindami su revolveriu apiplėšė seifą paimdami \$1,300. Plėšikai pabėgo.

2,000 GALONŲ DEGTINĖS.

Pereitą panedėlį So. Bostono policija pagavo botuką su 2,000 galionų degtinės. Botukas buvo tik viena pėda nuo sausžemio palei K st. Sykiu sumita ir trys vyrai, kurie So. Bostono teisme nubausti po \$50.00.

NUBAUDĖ SELMIUS.

So. Bostono policija pagavo du So. Bostono vaikėzus, kurie bešelmavodami sugadino mašinerijas So. Bostonui statomose naujose maudynėse. Abu vaikėzai nubausti po \$20.

PLENUOJA DIDELE STOTI.

So. Bostone Calf arba Cow Pasture tapo parduota ir čia plenuojama padaryti milžiniškas geležinkelių stotis. Tai būtų panašios stotys į New Yorko garšią Bush terminalą. New Yorko bankierių burys ir keletas užsienių kompanijų tuomi yra užinteresuoti. Calf Pasture turi \$50 akerių žemės. Pajuryje čia pat didžios prieplaukos, kur didžiausi jurų laivai gali atplaukti. Čia

atplauktų didžiausi pasažieriniai ir prekiniai laivai. Pasažieriniai ir prekės galėtų tiesiog iš laivo eiti į traukinus panašiai, kaip Liverpoolyje ir Southamptonė.

Pašto siuntiniai iš Europos čia būtų gaunami viena diena anksčiau, negu New York'e ir dviem dienom anksčiau, negu Philadelphiaj ar Baltimorej.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJOS MOKINIŲ KONCERTAS.

Po vadovyste komp. Miko Petrausko jau čia pat, t. y. lapkričio 4 d. 1923 m. Lietuvių Svetainėje, E St., So. Boston, Mass. Pradžią lygiai 8 val. vakare.

Dalyvauna geriausias lietuvių smuikininkas, Jonas Prusalaitis ir didumoje daugiausiai prasilavę vietos artistai. Veikalai bus pildomi pirmiečiai — VIII koncertą Spohr'o grieš Prusalaitis ir kitus rimtus dalykus atliks Putvinskaitė, Monikaitė, Bačiulis, Navadauskas, Rastenis, Neviackienė, Bratienaitė, Kripaitis ir kiti. Koncertą pildys virš 20 dalyvių.

Visuomenei duodama žinot, kad to koncerto nepraleistų dėl šių dalykų: pasigėrėt gražiu auklėjimusi jaunuomenės ir artistikių įjėgų augimu, paremt koncerto idėją ir duodamą medžiaginę paspirtį vienam mokleiviui, ir, pagaliau, patiems giliinties muzikos meno sritin.

Tiketiai pigūs: po 50c. ir po 75c. ypatai.

Maloniai visus kviečiu.

Rengėjų Komitatas.

45 METŲ SUKAKTUVĖS.

Miss Emma M. Nutt, 12 Clark St., Chelsea, švenčia 45 metus nuo pirmo pastojimo telefono mergina. Ji Bostone buvo pirmutinė mergina, gavus tą darbą. Pirmiau vyrai tą darbą atlikdavo. Telefonai nebuvo išvystyti, ir vienas turėdavo laukti, kol pirmesnis nepabaigs kalbėti, tad atsidavo laukti po 15 ir 20 minučių. Vyrai, netekę kantrybės, imdavo keikti. Kompanija sumanė, kad jei merginos būtų prie sujungimo viely, jos nekeikty. Tuo budu atsirado "hello girls." Tais laikais per dieną atsidavo sujungti kokius 50 kalbančių, gi šandien telefono mergina per dieną turi sujungti vidutiniškai 1,200 į 7½ val. Algos tada budavo \$4 už savaitę.

OPERA.

Antrojoj San Carlo Grand Opera sąvaitėje bus šios operos: Pirmadienyje, Traviata, Antradienyje, Cavaleria Rusticana et Pagliaci, Trečiadienį (dieną) Faustas, Trečiadienyj (vak.) Lucia, Ketvirtadienyj, La Boheme, Penktadien. Forza del Destino Šeštadienyj, (dieną) Madame Butterfly, Šeštadienyj, (vakare) Aida. "Sandaros" ankstyvesniuose numeriuose komp. M. Petrauskas jau buvo aprašęs visas virš įvardytas operas, išskyrus La Boheme, kurios aprašymas bus sekančiame "Sandaros" numeryje.

PAVOGĖ ŽIEDĄ.

Du jauni vaikėzai įėjo į Provident Loan Co. aukšnių daiktų krautuvej ir pradėjo derintis deimantinius žiedus. Kada krautuovės savininkas nusigrįžo pamitį popierą žiedo svyniojimui, tai vaikėzai spruko po duris leukan išsinešdami su savim deimanto žiedą vertės \$2,000. Nors tame laike krautuovėje buvo knygvėdė ir gatvėje žmonių, bet vagiliai paspruko nepagauti. Krautuovnikams reikia būti atsargiems.

VIESA PADEKA

Gerb. M. Vieniu už jo gerą širdį. Jis mane labai sugelbėjo. padėdamas išreikalauti iš miesto pašelpą. Aš buvau pasilikus na-

šė su trimis vaikučiais. Neturint ir niekur jokios pagalbos, buvo labai Vargas gyvanti. Pasidėkvojant M. Vieniu, dabar palengvėjo mano Vargas, tai tariau širdingą padėką M. Vieniu, aš BARTASIENĖ.

262 3-rd St., So. Boston, Mass.

NOMINACIJOS SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Labdarystės Draugijos susirinkimas bus serodoje lapkričio (Nov.) 7 dieną, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Svetainėje, kamps E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Visi nariai ir narės malonėkite atvykti į šį susirinkimą, nes bus nominacija naujos valdybos ateinantiems metams.

Rašt. K. Žibikas.

Namai - Bizniai

PIGIAI

3 šeimynų, 17 kambarių namas, visi įtaisymai (improvements) ir elektrikos šviesa; su garadžium del 2 automobilių, prekė tik \$11500; \$2500 įnešti. Del platesnių žinių kreipkitės į A. IVAŠKEVIČIAUS OFISUS, 361 Broadway, Tel. S. B. 0605, arba 110 Tremont St., Room 508 Tel. Main 6467.

Parsiduoda Mėsinyčia

Nuo seniai išdirbtas biznis, grosernė ir mėsos krautuvej, turi būti greitai parduota už pusę kainos kiek yra vertas. Prekė \$7800.

B. KONTRIMAS

120 Marine Road, arba A. Ivaškevičiaus ofise, 361 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Drukuojama Mašinelė

Parduodu už 14 dolerių. Remington, pavartota, ji nauja kainavo 55 dol., taigi gera proga pirkti, meldžiu ateiti pamatyti. STAN. POCIUS, 395 4-th St., So. Boston, Mass.

PARSIDUODA

Fornišiai del 3 kambarių, gerame stovyje. Parsiduoda greitai laiku. Kas pirsks fornišius gaus sykiu ir kambarius, parduoda A. Krasauskas. Del informacijų kreipkitės 7 Douglas St., City Point, ant 3 lubų.

FUTRAS PIRKIT FUTRAS

Kolei dar šilta, tai futros pigios, todėl geriausia pirkti dabar. Duodam ant bargo ir lengvų išmokescių. Pirkite mūsų futras, overkotus, deimantus ir laikrodžius, nes mūsų prekes visi jau žinot, kad yra užtikrintos.

J. P. TUINILA

110 Tremont St. Room 306

Boston, Mass.

Tel. Congress 7978.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

Kad mes perkėle savo krautuvej į naują patogesnę vietą, teikiame vietos lietuviams visoki patarnavimą. Mes netik, kad užlaikome visokių reikmenų, bet sykiu taisome: siuvamas mašinas, baisekelius, žirkles, kirvyus ir visokius kitokius dalykus. Visais reikalais kreipkitės į:

SO. BOSTON HARDWARE CO.

379 Broadway,

So. Boston, Mass.

J. KLIMAS ir P. BOLYS, Savininkai.

Tel. So. Boston 0122.

SUSIRINKIMAS.

Sandaros motery 73 kp. susirinkimas bus serodoje lapkričio 7 d. 7:30 val. vakare. Visos narės būtina susirinkite ir po naują narę atsiveskite, taipgi bus daug svarbių turimų ką būtina visos bukite. Susirinkimas bus Sandaros Salėje 327 E Street.

PAJIEŠKOJIMAS

Franciskus Januskevičius iš Kauno, Lietuvos, pajieško seserų, Jadygos ir Genevaitės. Pasiklausias adresas buvo: 1042 Pearl St., Denver, Colorado. Su gilia pagarba F. L. Infirm. Service.

Koncertas ir

TEATRAS!

"LINKSMOS DIENOS"

Rengia Simano Daukanto Mokykla, Subotoje, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 10 D., 1923 M.

Pradžią kaip 7:30 val. vakare.

Lietuvių Svetainėje, kamps E ir Silver Sts., So. Bostone.

Šį veikalą perstato Simano Daukanto mokiniai, kurie lankė vasarinę mokyklą, todėl yra svarbu tėvams pamatyti, kaip jie gražiai lietuviškai atvaizdina lietuvišką veikalą. Pelnas eis Simano Daukanto Mokyklos palaikymui. Todėl visus kviečiam, kad paremtų viršminėtą mokyklą. Bilietų kaina 50c., Vaikams 25c. Komitetas.

Apsirupinkite Ateiti

Nusipirkę farmą, neturėsite baimės dėl blogų laikų, nės skurdo susilaukus senatvės. Aš turiu del greito pardavimo daugybę farmų, mažų ir didelių, arti Bostono ir visoj Naujoj Anglijoj, kurias galima pirkti su mažu įmokėjimu ir ant lengvų išlygų. Pavyzdžiui, čia tik keletą pažymėsiu:

1. LEXINGTON, 9 mylios nuo Bostono, 5 akų farmą, naujas 6 kambarių namas, kutė, garadžius, karvė ir veršis. Turi būti greitai parduota. Prekė \$4800, lengvos išlygos.

2. 160 AKRŲ ŽEMĖS, 100 akrų dirbamos, 60 akrų gero miško ir ganyklės; 15 melžiamų karvių, 1 bulitis, 4 telyčios, 4 arkliai, 3 kiaulės, daug visokių paukščių, 100 tonų šieno, visoki geriausi įrankiai. Tik \$5000 cash ir lengvos išlygos. Šitą galima išmainyti ant namų mieste. Farma randasi Acton, Mass.

3. 15 MYLIŲ NUO BOSTONO, Bedford, Mass., 8 akų farma su pirmos klesos budinkais, 3 karvės, 8 kiaulės, apie 100 vištų, ančių ir tt. 50 tonų šieno. Prekė \$8000, mažas įmokėjimas.

4. WILMINGTON, ant vieškelio tarpe Bostono ir Lowellio, 40 akrų žemės, 3 karvės, arklis, vištų, 14 kambarių namas, didelė barnė, visi ukio įrankiai. Tik \$2000 reikia įmokėti, likusius ant lengvų išmokescių.

Kuriems jau seniai yra nusibodęs miesto gyvenimas ir kurie norėtųmėt dirbti patys del savės ir gyventi sveiki taip kaip ir Lietuvoje tai kogreičiausiai kreipktės pas mane aš su savo automobiliu nuvešiu tamistas su visa šeimyna pažiūrėti puikių ukų ir visai pigiai ir visai arti Bostono.

Minėtas farmas galima sumainyti ant namų, morgičių ar krautuvių. Turinti namus ar biznius ant išmainymo ant farmos arba ano namo kreipkitės pas gerai žinomą Lietuvos agentą, kuris jau daugiau kaip 19 metų tik prie to darbuojasi.

JOSEPH BALAŠAITIS

337 West Third Street, South Boston, Mass.
Telefonas So. Boston 0418-R.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kamps G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston, 502

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai

Ofiso valandos:

Rytais iki 9 val.

Po pietų 1 iki 3

Vakaris 6 iki 9.

536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" krautuve Patyres dentistas priemas kainos. Adara 9 A. M. iki 6 P.M. Nedėliomis 11 iki 12 P.M. Tel. 3310 Park.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Sp. cjalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu, South Boston

ŠOKIAI.

Sandaros 7 kuopa rengia šokius kas subatos vakaras, 7:30, Sandaros Salėje, 327 E St., So. Boston, Mass. Kviečiame atsilykinti. Merginoms įžanga dykai.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų. Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias Saknis, Zoles ir Ziedus. Tikra Lietuviška Trejanka 50c. Prisiunčiame Vaistus ir per pašta.

Oficialiai igaliojtiniai Lietuvos "VAISTIJOS."

Jeigu kokiu nors vaistų negautumet kitur, rašykite pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašta ženklelį.

K. SIDLAUSKAS

Provizorius.

373 W. Broadway.

So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas.

Valandės 9-11 2-4 6-9.

506 Broadway,

Ofiso Tel. S. B. 441

W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie kaimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS.

414 Broadway, S. Boston, Mass.

(Virš Prekybos Bendrovės).

BRONIS KONTRIM

Constable, Justice of the Peace, Real Estate and Insurance.

Visados esu gatavas jums patarnauti kogeriausia. Kreipkitės į Lietuvišką Agenturą:

361 West Broadway.

South Boston, Mass.

Tel. S. Boston 0605, arba

S. Boston 2483-W.

Tel. So. Boston 3520

Namų Tel. Aspinwall 0870

ADVOKATAS

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS

Baigęs du Universitetu Cornell

University su A. B., G. Wash-

ington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name

(antros lubos)

366 W. Broadway, So. Boston.

Lietuvis Optometristas

Išgaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.

447-Broadway,

So. Boston, Mass.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausia kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.

258 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.